

(1736) వ్రాయగోరువా టిట్లు వ్రాయవలెను.
H. S. RAO,
P. O. Pundalur, Nilgiris.

సమకాలికాభిప్రాయములు.

సప్తమాంధ్ర మహాసభ.

సభ ఈనెల 22-23 వ తేదీలను ఆనంతపురమునందు సమావేశమయ్యెను. తేలికబాంధవులగు గాడిచర్ల హరిశ్చంద్ర మరాఠు వంతులుగారు ఆధ్యక్ష్యము వహించిరి. ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సభయు, ఆంధ్రమహాసభయు రెండును సొంతవార్యములు జనపబడుటచే రెంటి యధ్యక్షకోశవ్యాసముల నొక్కటే విషయముల గూర్చి చర్చింపబడు ననియు, చర్చితచర్చణముగ నుండు నేమో యనియు, రెండు సభలను కలపి యొకటిగ జరిపిన భాగుగ నుండు నేమో యనియు సంజేహించు వారికి యాభాగముల కల్పింపబడెను. రెండు ఉపవ్యాసములను వేర్వేరు ఊహలతో వేర్వేరు భావలతో వ్రాయబడెను. సర్వోత్తమరావుగారు మాతృభాషనే కున్నవ తేనీరి. వీరి వ్యాసమున భాషాపటిమ యెక్కడుగ గప్పట్లు చున్నది. భాషను వీరిమి బంగారువలె త్రిప్పివేర్చి సర్వోత్తమరావుగారే కవితవదులు నుపయోగ నరవవలసి నవ్వినపు డేకసామాన్యసత్తి చెప్పవలసివదియె లేదు.

మాటలలో నన్నియు మాటలగట్టికలులే యందును. ఆచరణమవచ్చినపుడు నన్నవదలి లెక్కించుకొనుమను వారందరు. సత్యాగ్రహత్రేణ జనస్థితిగల మంచిదే. గంభీరమౌముమి అంతటివారు వెకకవ మరలినపుడు "మనీశానాంతు కాగలిగి" యనునటుల ఆశ్చర్య గూర్చి చెప్పవలసిన దేమున్నది. సత్యాగ్రహచక్రప్రభావము జనసామాన్యము గ్రహించి యాశ్చర్యగర్హము పూనుటకు సులభమైనవరు సత్యాగ్రహజర వనప్రేయము కాదు. ఔనందురా? కల్పరాకమానవు. రానిడందురా? సంతసము. వీరి! ఎట్టి మహానాభావులు? సంఘము తేర్చువరకు. చప్పలులు గొట్టవచ్చు. సంతసించవచ్చు. మనస్థితి యిప్పటికింకను మించలేదు. మించబోదు. సత్యము. మించుటయు మంచిదికాదు. నమ్మడు. నమ్మడు.

ఏలదురా? దుఃఖములకులేదు. ప్రజలు విద్యావంతులగునటుల జేయుదు, ప్రాపంచక వ్యాపారము తెల్లు జనగుచున్నవో వారికి గుర్తింప నిండు. "బావిలో ఒకబుడిగు" అని వెతుకనొకరు తాటాకు కవలలో వ్రాసినటుల, వర్తమాన చర్యల నన్నిటిని యున్నది యున్నటుల వర్తమాన పత్రికలలో బ్రయంపించుచున్న జాతును. అందునకే యాటంకముల నేకములు కలవు. ఇక మనమేమి చేయగలము. చూడు త్రికా కాసనము రెండు కావలెను. లేనా, సక్రమమగు సరణి లైన కావలయును. అదిలేనినాడు పత్రికలన్నియు "కేలివీర కావలె."

25-వ ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ మహాసభ.

ఆంధ్రదేశమునకు బ్రత్యేక కాంగ్రెసుకమిటీ యొనుగ బడిన పిదప నియ్యది రెండవవారు కాంగ్రెసునిబంధనల ననుసరించి కూర్చుండినవర. ప్రథమసభ నిడుడు కడవయందు జరుపబడెను. ఈ రెండవసభ ఆనంతపురమునందు ఈనెల 22-23 వ తేదీలలో జరుపబడెను. ఈవర్షిరపు నూతనయొన్నికలు జరుగువరకు, మన కావనిర్మాణసభలో సభ్యులుగనుండి కమిటీలని పేరొందిన నెల్లూనవారగు ఆచంచర్ల నుల్లూపుష్టరావు వంతులుగా రగ్రాసవాధిపత్యము వహించిరి.

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ మేర్పడుటకు వీరు ప్రథమముండియు క్యులిరేకాభిప్రాయముగనున్నను, ప్రభాకర్ త్రి ప్రాజల్యము గను గొనియైనను, తమ పట్టును వదలి ప్రభాపత్తమునకే భాషా ప్రయత్న రాష్ట్రీయధిపతు దివ పూర్ణాంగీకారము సొంకుట సంతకముగ నున్నది. కానన నిర్మాణసభలో సభ్యులుగ నున్న వీరిని యధ్యక్షులుగ నియమించుటచే, తమ యధికారప్రాబల్యమున సంపాదించిన యనుభవజ్ఞానము సంకెను వీరి ప్రారంభోపవ్యాసమున విమిచ్చి ప్రజలకు వెలుపుట కవకాశము కలగినది. అవకాశమును సదుపయోగ పరచినందులకు వారినిభింపించుచున్నాము. వంతులవారు తమ వ్యాపప్రారంభమున "రాజకీయములు ఆల్ప సంఖ్యాకులకు మాత్రమే వదలితేయబడినంతివరకు, జనసామాన్యమి! విషయములలో శ్రద్ధతీసికొన సంకెవరకు, మన రాజకీయాభివృద్ధి చేకూరు ననుట కలలోని వార్త. భాగుగా కృషి నలుపు రాజకీయసంఘముల మూలమున మనప్రస్తుత స్థితిగతులను ప్రజల కెంతవరచి, వారిసహాయము నొందుటకు విజయగును. ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘ మిట్టి సంఘములలో నొకటి. ఇది మండల, తాలూకా సంఘముల నింకను వివిధగ స్థాపించుటవసరము" అని మూచించినదానిని ప్రభాసాయకులు గుర్తించి సంకెర్నరమునంతన కనులు జరపవచ్చువో "ఆంధ్ర పత్రిక" మూచించినటుల "సభలు మూడునాళ్ళ చుచ్చట క్రిందమారి, కార్యకలాభము గలిగింపనేర" వనుటనిశ్చయము. (తేకాభిమాని)

వివేచనంద్ర గారి లేఖ

వివేచనంద్రపాణిగారు "అయ్యకబబారు పత్రిక"కిట్లు వ్రాయుచున్నారు. ఆ స్త్రీయలో మంచి మిత్రులు దొరకినారు. నేను స్త్రీయలో వెక్కగనే సర్ కంకరక నాయకుగారు నాకు కనిపించిరి. నేను నాగదికొరకై వదకు కొనుచుంటిని. మీకును యిచ్చటనే స్థలము నిర్ణయించ బడినదని వారు నాతో తెలిపిరి. మాగదియందు నలుగురుండిరి. సర్ కంకరక నాయకుగారి, వారి కుమారుడు. కుమారుడు బాల్స్టరు ప్రెడికాన్సియలో వ్యాయ వాదర్యుల్లి నరలంబించుటకు బోవుచుండెను. ఇదివరకెచ్చటనున్న భారతీయ బాల్స్టరు అధ్యక్షముగ లేరు. అచ్చట వలేఖు, భగవాందాసుగార్లు మాత్రమే యున్నట్లు నాకు తెలియదున్నది ఇక నొకరిద్ద రచ్చటనుండుట కవకాశము కలదు. తన కింద్ర ప్రభాగిరినలం కంకరునాయకుగారి కుమారుడు తన వృత్తియందు జయప్రథముగ నెక్కగలవ నుట నిశ్చయము. న్యతేకీయత్రకు పత్రికా సంపాదకు లగు ఎ. రంగస్వామి అత్యుంగుగారు మూడవ ప్రయోజితుడు. వీరు మోమురూప సమితి, కాంగ్రెసు మహాసభల వక్షమున ప్రతినిధిగ బోవుచున్నారు. నేను నాల్గవవాడను.

నేను మొదటితరగతి (ఎ) ఛార్జీ నిచ్చితిని. ఆంధ్రచే మంచినతి లభించునని కలబితిని. కాని రెండవతరగతి (ఎ) కానునలెకన్న స్థలములు మాకేయబడినవి. సంగ్రామమునకు బూర్వమిగదిలో మాధ్యమములు మాత్రమే యుండెడివి. ఇప్పుడింకొకటి జేర్చబడినది. ఇది యిటు అండ నిండు, నూకు మొదటి తరగతి ఆహారమైనది దొరకు నని ఆలోచించితిమి, కాని, యిచ్చట కూడ ఆకాభంగమే. రంగస్వామి అత్యుంగుగారు, నేను మాకు ప్రత్యేక భోజనపదనాయకులము చేయగోరవపు డాకాభాగి కారి మాతో, యిది నైసికనాకయనియు, అందుచే ముందునైకుల సౌకర్యమును జూచువరకు మి కట్టి యేర్పాటులను జేయుటకు వీలులేవనియు చెప్పెను. దీనితో మేము కన్నులు తెవదిలిమి-ధనమును వ్యయపరచి యీ నాక వెక్కినను, మాకచ్చట సౌఖ్యము మాకుగల నాకు మూలమున గాక అచ్చటి అధికారల దక్షులను లభించునట్లు తోచుచున్నది. ఈ నాక సంగ్రామమునకు పూర్వమున్న నాకలవలె సౌఖ్యదాయకముగ లేదు.

సయ్యము మాస్సాను ఇమాము.

సయ్యము మాస్సాను ఇమాముగారు సత్తి నుక సమేతముగ సివాలోనే ప్రయాణముచేయుచున్నాడు. ఆస్సాము సంఘప్రతినిధులగు బర్దొలాయి, బారతగార్లు యిందులోనే యున్నారు. నేనిప్పుడు వీరున్నదిగోనే ముందరి మాస్సాను ఇమాముగారు తమ కుటుంబమునకును, తమకు ప్రత్యేకముగ నొకగదిని తీసికొనిరి. మాతో కొందరువ్యాయుకులూడ నుండిరి. వారు తమతమ స్థానములందుండి మాత్రమే యుండిరి. వీరిలో కలకత్తా ప్రాజెక్టు వ్యాయములగు బాబుస్సాన్, నైచకు గార్లుకు, పాట్నా ప్రాజెక్టు వ్యాయముల్లి యగు కనంకెకు మారవల్లికుగారును, వారిసతియు గలరు! ఎ. ఆర్. బె. క్వి. వి. సి. ఎస్ గారుకూడ నున్నారు. ఉక్రొగులును, రాజకీయ వాదులును గాక అనేకవర్తకులూడగలరు. వీరు మత్యులు వ్యాపారమునకై ప్రాప్యదేశమునకు బోవుచున్నారు. కొంకు మాట్సాన్ చదవి, శ్రీ సార్వభౌమిని కమిషనుల సండుట

కిరవుకు కేట్టునుడ గలరు. కొందరు విద్యార్థులు కూడ నున్నారు. ఈ విధముగ నీ నాకయందు భారతీయులు మొత్తముమీద నల్ప సంఖ్యాకులుగ లేరని తెలగలరు.

డాక్టరు సాపుగారు.

ఆలహాబాదు నుండి తేజ బనామారు సాపుగారు కూడ యీ నాకమీదనే ఆంగ్లదేశమునకు బోవుచుండెను. ఈ నాకయందున్న వారిలో వీరితోకే మితవాదపక్ష సంకేత పోరుగుటచే, ఇంతయంది "పచ్చి అలివాదులలో" వీరు కొంచెము సిగ్గుపడుచున్నారు. వీరితో తమ కుమారుని ఆప్యసర్దు నో, కేంద్రీడ్జిగోనో జేర్చుచుండుట తీసికొనినావుచుండిరి. అలివాదులైనను, మితవాదులైనను ప్రేమిక విషయమై యేకాభిప్రాయము గలిగి యున్నాము. వంజాబు దేశవర్షినిని తొలగించుటకు ప్రయత్నింకలెను.

వంజాబు దేశము.

మొదట, వంజాబు దేశమున నైసి: సంఘమువారిచే విచారించబడి, కిత్తులైనవారికి నవ్వవసరము సొంకువలెను. పిమ్మట, ప్రభుత్వసంగతము చేసికొనబడిన ఆస్థిలను ఆయానాట్కుదారుల కిచ్చివేయవలయును. తరువాత, ఇట్టి స్థితిగతులు మరల సంభవించకుండునట్లు కట్టుబట్టులను చేయవలయును. మా స్త్రీయలో నున్న వారెల్ల వీ విషయముల నంగీకరించిరి. ఇదియే భారతీయుల యేకాభిప్రాయముని నాకలంపు. భారతప్రభుత్వమువారు కూడ వంజాబులో తీసికొనబడిన చర్య అతిశయముగ నున్నదని గుర్తించుచున్నారు. నైసిక సంఘములచే విచారించబడిన లాహోరు, ఆయ్యక సరము కేసులలో విధించబడిన కిత్తులను తగ్గించి, ప్రభుత్వము వారు వకవరచుకొనిన కొందరు నాయకుల ఆస్తులను తిగి యిచ్చివేయుటకు భారత ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించినను ఆసాసియేటెకు ప్రెస్సు కంటి వాస్త బొబాయిగో ప్రకటితయ్యెనని తెలియచున్నది. ప్రజలు విప్లవోద్యమములో పాల్గొని వీరికి నయ్యక నున్నయెడల యీ కార్యమును నమర్చించుటకు వీలులేదు. ఇట్టి కష్టం కారులకు దక్షమాపుట వ్యాసముకాదు. ఈ సంగతులు జట్టి జూచినయెడల ప్రభుత్వమువారు తమ చర్యయందలి లోపమును కుట్టుకుదకు గ్రహించిరిని స్పష్టము కాగలదు. అటు యి నయెడల కిత్తుల నొరకప్రతివర్తులను కూడ సంకీంచి యింకటినుండి యిట్టి కార్యములు మరల జరగకుండునట్లేర్పాటులు చేయుటవసరము. కావున ప్రభుత్వమునాకు వంజాబు దేశములయెడల చూపిన కారణ్యమిచ్చటి వారి కెన్నోకిని సంకృప్తి గొలిపిడి కాదు.

హిందూ దేశమును నున్న శ. శ. డి. 1900 నుండి మరలించెను.

అయ్యక, మనదేశము కరికెరుల. అంతచే కుజలకు వృత్తులు లేక జేయుచుచే బాధపడుచున్నారు. అంతచేమన కరికెరులకు పోల్చినామూ కలిగించుటయు మనచే న్యతేకీకము వాడుకయు జరుగవలసి యున్నది. కనుక కరికెమునకు విప్లుములురాకుండ యీ భాద్యిడెడు శుద్ధ చరిది రోజునగాని ఆనై అయిదారునవలలోగాని తేకాభిమానులందరు విప్లు శక్తుని సాక్షిగ న్యతేకీకము గైకొనవలెను.

ముప్పన చినవీరాజు
(1789) పెద్దాపురం.

భాగ్యవంతు లెవరు ? ఆరోగ్యవంతులే. (1045) ఆరోగ్యమునకు ఆయుర్వేద ఔషధములు అద్వితీయములు. వేసవికి తగిన పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి

జీవామృతము	1 అయ్యతామలక త్రైలము	జంబీరసాయురం	వంచాననలేపము
6 కొమ్మలు 8-4-0	6 కొమ్మలు గల నీసా 1-0-0	ఉష్ణుల బోగొట్టుకు	తామర నలము
8 కొమ్మలు 1-12-0	8 కొమ్మలు గల నీసా 0-8-0	నీసా రు. 0-10-0	డబ్బి రు. 0-10-0

ఈ పండితులవారి దివ్యౌషధము లింక ననేకములు గలవు.

వ్యాకింగు - పోస్టేజిఖర్చులు ప్రత్యేకము. క్యాటలాగు ప్రతులు ఉచితము.

తొలి విలాసము: } మేనేజరు, ఆయుర్వేదాశ్రమము, మదరాసు.
చండిట్, మదరాసు. } రిస్, ఆచార్యక వీస్, మదరాసు.

ఆంధ్ర పత్రిక

1919-వ సం॥ ఆగస్టు నెల 30-వ తేది

శనివారము.

హిందూ దేశ పరిపాలనము: 1917-18 సంవత్సరములు.

1917 సంవత్సరము ఏప్రిల్ నెల మొదలు 1918 సంవత్సరపు దిసెంబరు నెల ఆఖరువరకు హిందూ దేశపు స్థితి ఎటు లుండెనో, పార్లమెంటు సభవారి క్రభుత్వ కార్యదర్శిగారు నివేదించుటలై, ఇండియా క్రభుత్వపు క్రత్యకోద్యోగి యగు రవ్వబ్రూకు విలియమ్సుగారు రాశినివేదికను రాయచు జేసిరి. అనివేదికయందు, పాక్షికాభిప్రాయముల నేకములు వెలువడి, మితవాదులపై నభిమానమును జాతీయవాదులపై విముఖతయు జానబడెను. క్రభుత్వనివేదికలలో నిట్టి పాక్షికభావములు వెలువడుట భావ్యముగాకున్నను, హిందూ దేశములోగూడ వేర్వేరు రాజకీయపక్షము లిప్పుడారంభమగుటచే, భావిస్థితి కిది అనుగుణముగ నున్నదనియే నెంచవచ్చును విలియమ్సుగారు ముఖ్యముల నన్నిటిని పొందుపరచిరి కనుగొనవచ్చును. ఈ గ్రంథములో మొదటి అధ్యాయము, హిందూ దేశము సంగ్రామమునకు జేసిన సాయమును జేర్చుచున్నది. హిందూ దేశ సహాయమును, నివేదికము క్రిందిచుట సమంజసముగ నున్నది. హిందూ దేశ ప్రజలును, సంస్థానాధీశులును, వైస్రాయలును సమకూర్చుటయందును, ధనసహాయము గావించుట యందును, ఆహారపదార్థములను నితర సకలపదార్థములను సమకూర్చుట యందును, జాతీయ నిరుపమానముగు క్రాంతికావము తగిల్చుట వివరింపబడినది. ప్రభుత్వమునకు మాత్రమే గాక, బ్రిటీషు దేశ ప్రజలకుగూడ హిందూ దేశము ఆహారపదార్థములను సమకూర్చి, మానవసేవకు బూనుకొనెను.

ఈవిషయము నివేదిక మిట్లు చెలుపుచున్నది. "క్రేటుబ్రిటనుకు ఆహారపదార్థములను సమకూర్చుటపై హిందూ దేశము గావించిన సహాయమెంతమాత్రము ముఖపడగినదికాదు. లాయడు బార్డిగారు కొంతకాలము క్రిందట తెలిపినట్లు, క్రేటుబ్రిటను ప్రజలు కొంచెము ఇబ్బందులకు లోనయినను, విశేషభాధల నొందియుండలేదు. ఇందుకు, హిందూ దేశమునుండి వంపబడిన ఆహారపదార్థముల సమృద్ధియే చాలవరకు కారణమని చెప్పువచ్చును. 1915 సంవత్సరారంభమునందు, గోదుమల కంట్రోలు క్రభుత్వమువారిహస్తములలోనికి వచ్చెను. ఆకాలములో, ముప్పది లక్షల టన్నులకు బైగ గోదుమలు మిత్రమండలి దేశములకు రవాణా చేయబడెను. గోదుమల సప్లయల కమిషనువారు, హిందూ దేశములో ఏబదిలక్షల టన్నులకు బైగ గోదుమలును కొనిరి. వీటి ఖరీదు పాల్కుకోట్ల సవరనులకు బైగ నుండును."

హిందూ దేశము గావించిన సహాయమున కెల్లరను సంతృప్తి జెందవచ్చును కాని, హిందూ దేశము కొంతవరకు తనకు మూలిన ధర్మమునకు బూని, కష్టములకు పాలయ్యెనాయని సందియము పొడముచున్నది. ఇటుల నే, హిందూ దేశము గోనెగొర్రులు, గావీ డ్రీలును, ఇనుము కుక్క- పాదుగిని, బియ్యం, వంటెను.

హిందూ దేశపు రైల్వేలు, బాగును తీసికొని పోవుటలో నమూనామగు సాయము జేసెను. హిందూ దేశము కావించిన సమితసహాయమున కెవరును విచారింప నక్కరలేదు. సంగ్రామ మూలముగ హిందూ దేశము గూడ సమిత లాభముల బొందెననుట నిశ్చయము.

నివేదికము తెలిపినట్లు, ఆ లాభములు విలువలేనివి. ఆంగ్లాసామ్రాజ్యమునుండి, హిందూ దేశము విడిపోవ జూచుట లేదనియు, రాజకీయ సంస్కర్తలు రాజభక్తి శూన్యులు గారనియు, ప్రపంచమునకు వెల్లడియైనది. మిత్రమండలి సంగ్రామోద్దేశములు, భారతీయులలో నూతనాశయములను క్రబ్బలించజేసెను. ప్రపంచస్వతంత్ర్యసంరక్షణార్థమై పోరాడుచున్న మిత్రమండలి వారికి సాయము జేసేది భారతీయులు, స్వాతంత్ర్యమును వాంఛించుటలో వింత ఎద్దియులేదు. ఈ వాంఛయే స్వతంత్రపాలనోద్యమమునకు దారిజూపెను. స్వతంత్రపాలనోద్యమము దేశమందంతటను త్వరితముగ బ్రాకెను. రెండవ యధ్యాయమున విలియమ్సుగారు రాజకీయస్థితిగూర్చి వర్ణించుట ఎంతయు సంభావ్యముగ నున్నది. సంగ్రామమునకును, హిందూ దేశములోని రాజకీయ స్థితికిని, అవినాభావ సంబంధము గలదని, విలియమ్సుగారు రంగీకరించుచున్నారు. కాని, రాజకీయస్థితిని గూర్చి వర్ణించుటలో, వీరు అతివాదులపై నిరసన భావము జూపి, మితవాదులను కొనియాడ బూనుటచే, నిజమగు దేశస్థితిని నిష్పాక్షికముగ వర్ణింప లేకపోయిరి. ఈ లోకమువలన, నివేదికపు విలువ చాల దగ్గుననుట నిశ్చయము. లక్ష్మణపురమున, కాంగ్రెసు సభ సమావేశమై, కాంగ్రెసు విధానము గూర్చి తీర్మానించిన నాటినుండియు వీరు వర్ణించిరి. అప్పటికే, మితవాదుల ప్రాబల్య మడుగంటి, అతివాదులు విజృంభించిరి, వీరు తెలుపుచున్నారు. హిందూ, మహమ్మదీయుల సమైక్య సము గూడ అప్పుడే వారంభమయ్యెను.

సంగ్రామ మొకవంకను, కల్లకు సర్వము కమిషనువారినివేదిక మింకొకవంకను, మద్రాసు గవర్నరు వంజాబు లెఫ్టినెంటు గవర్నరుగార్ల యుభవ్యాసములును బిసెంటుగారి నిర్బంధావాసమును వేరొకవంకను, అళాంబిని క్రబ్బలించజేసెనని, విలియమ్సుగారు రంగీకరించుచున్నారు ఇంతటిలో 20 ఆగస్టు ప్రకటనము బయలుపడెనను. ఈ ప్రకటనమువలన, హిందూ దేశ జాతీయవాదులలో రెండుపక్షములు బయలుపెడలె ననియు, బిసెంటుగారి కాంగ్రెసు సభాధ్యక్షత విషయమై తీవ్రభేదాభిప్రాయములు ప్రబలె ననియు, నివేదికము తెలుపుచున్నది. బిసెంటుగారి నిర్బంధావాస విమోచనము, సర్ మైకేలు ఓడ్యయరు గారు సామ్రాజ్య శాసనసభలో నిచ్చిన క్షమాపణ, మొదలగు సంఘటనములు, యూరపియను సంఘమును మద్రాసు బ్రాహ్మజేతరసంఘమును మేల్కొల్పెనట. ఇంతలో, హిందూరాులు పక్షపు బ్రాహ్మజేతరులు, కార్మికోద్యమమును స్థాపించి, కృషి సలిపియుండిరి. జాతీయవిద్యోద్యమము గూడ స్థాపింపబడెను. డిల్లీలో జరిగిన సంగ్రామ సమావేశము నాటినుండియు, రాజకీయ పక్షములు బాగుగ చీలిపోయెనట. ఈ చీలికను, మాంటుఫర్డు నివేదికాప్రచురణము దృఢపరిచెను. జాతీయవాదులు సంస్కరణనివేదికను నిరసించిరినియు మితవాదు లాహ్లాదము గనుబడిరినియు, వీరు వ్రాయుచున్నారు. రాలెలు కమిటీవారి నివేదికాప్రచురణములో, మితవాదుల స్థానము మరింత బలీయముగ నుండెనట. ఇది ఎంతవరకు నిజమో,

విచారింపవలసియున్నది. పిమ్మట డిల్లీలో జరిగిన కాంగ్రెసుగూర్చి విలియమ్సుగారు తెలిపిరి.

డిల్లీ కాంగ్రెసులో జాతీయవాదుల ప్రాబల్య మధిక మగుటచే, తీవ్రమగు తీర్మానములు గావించబడి, మితవాదులతో కలయిక దూరమయ్యెనని వీరు చెలుపుచున్నను, మహమ్మదీయుల యభిప్రాయము జాతీయవాదుల పక్షమునకు మరింత దగ్గురకు వచ్చెనని వీరు రంగీకరించుచున్నారు. సాతుబరో సంఘనిర్ణయము గూర్చి జాతీయవాదులలో నొక వంకను, బ్రాహ్మజేతరులలో నింకొక వంకను అసంతృప్తి వ్యాపించెనని, వీరు నూదించిరి. రాజకీయోద్యమ చారిత్రము గూర్చి, వీరి పాక్షికాభిప్రాయము లెలులున్నను, వీరు తెలిపిన ఈ క్రింది వాక్యములు కడుహృద్యములుగ నున్నవి.

"రాజకీయోద్యమాభివృద్ధి సత్య మనుట కేమాత్రము సందియములేదు. రాజ్యాంగ సంస్కరణముల నాశించువారు ప్రజలలో సత్యల్పాంశమని తెలుపుచు, సంస్కరణోద్యమమును తృణేకరించెడి దినములు గడచిపోయినవి. యుద్ధానంతర సమస్యలలో, హిందూ దేశ రాజ్యాంగ సమస్య చాల ముఖ్యమయినదని, సామ్రాజ్యక్రభుత్వము వారు గ్రహించునంతటి స్థితి సంభవించెను."

పై వాక్యములు సిద్ధాంతం ప్రభుత్వం, దుర్వాదములకు తగిన సమాధాన మొసగుచున్నవి. మూడవ అధ్యాయమున, విలియమ్సుగారు హిందూ దేశాధిక స్థితిని వర్ణించిరి. నాల్గవ అధ్యాయమున విద్యాభివృద్ధి గూర్చి వివరింపబడెను. విద్యాభివృద్ధిపై క్రభుత్వమువారు విశేషధనమును వెచ్చించుట లేదని, విలియమ్సుగారు రంగీకరించుచున్నారు.

ఇందులకు కారణములగూడ వారు వివరించిరి. ఈ కారణములు మిగుల అసంతృప్తికరముగ నుండుటయే గాక, కాంగ్రెసు నాయకు లింతవరకును చెలుపుచున్న మొరలనే నవి స్థిరపరచుచున్నవి. విలియమ్సుగారిటుల వ్రాసిరి.

"విద్యపై వెచ్చించెడి మొత్తమునేల వృద్ధిజేయగూడదని, ఎవరయినను ప్రశ్నింపవచ్చును. ఇందుకు ప్రత్యుత్తరము, హిందూ దేశము బీదదేశమనియే. తన ఆదాయములో 100 కి 4 వంతున హిందూ దేశము విద్యపై వెచ్చించుచునే యున్నది. దేశపు రివిన్యూను వెచ్చించుట కనేకావసరములు గలవు. జాతీయజీవితమునకు విద్య యవసరమునను, దేశభద్రమును వ్యక్తుల క్షేమమును సమకూర్చుట, క్రభుత్వమువారి ముఖ్యధర్మము, అన్నిటికన్నను దేశరక్షణమే ఎక్కువభారముగ నున్నది. ఇట్టి దేశరక్షణబాధ్యత లేని దేశములలో, విద్య నెటుల సభివృద్ధి గావించవచ్చునో కనుగొనుటకు, స్వదేశ సంస్థానముల స్థితిని పరికించుట లాభకరము. కొచ్చినులో, పాత శాలకు వెళ్లదగిన ఈడుగలబాలురలో 100 కి 74 మందియు, బాలికలలో 100 కి 34 మందియు విద్య సభ్యసించుచున్నారు. మైసూరులో గూడ, పాత శాలకు వెళ్లదగిన ఈడుగలవారిలో 100 కి 40 మంది వంతున విద్య సభ్యసించుచున్నారు. హిందూ దేశవిద్యాభివృద్ధి కి తగినసహాయము సంపాదించుటకు, బ్రిటీషు పరిపాలకులును, హైందవపరిపాలకులును కొన్ని సంవత్సరముల వరకు మిగులకష్టపడ వలసియుండును. ఈ విషయము చాలముఖ్యమయినది. ధనములభింపనిచో, విద్యాభివృద్ధియు చేకూరదు. హిందూ దేశము, ప్రపంచమునం దర్థా సానమును పడయుటయు దుర్లభమగును."

పై వాక్యములలో, విద్యాభివృద్ధి కొరవడుటకు, దేశసంరక్షణపై విశేషధనమును వెచ్చించు

చుండుటయే ముఖ్యకారణ మని తేలుచున్నది. స్వదేశ సంస్థానములలో విద్యాభివృద్ధి సత్వరముగ కొనసాగుటకు, వారి కిట్టి భారములు లేకుండుటయే ముఖ్యకారణము. ఈ సత్వరమునే భారతదేశ నాయకు లనేకదినుములనుండియు ప్రతిపాదించు చుండిరి. కాని, వారినడుపు లాలింపబడలేదు. ప్రభుత్వమువారుగూడ తుద కీ సత్వరము సంగీకరింప వలసివచ్చెను. గత మెంటు లున్నను దేశకరిస్థితు లిప్పుడు మారినవి. యుద్ధము ముగిసి, శాంతి చేకూరినది. జర్మనులు పూర్తిగ పరాజితులయి, శరణు వేడిరి. రుష్యాదేశమున జాల్మివిక్తుల ప్రాబల్య మడగుచున్నది. ఆఫ్ఘనులు పరాజితులై సంది కంగీకరించిరి. నానాజాతుల సంఘ మొకటి స్థాపించబడి, జాతులమధ్య గలిగిడి పోరాటముల ను సామ్యమార్గముల వదివ్వలెననున్నది. ఇట్టి స్థితిలో, హిందూదేశమునకు విదేశీయుల దండ యాత్రాభయ ముండునని, తలంచుట కవకాశము లేదు. ఇక మీదనయినను, దేశసంరక్షణకై వెచ్చించెడి ధనమును చాలవరకు దగ్గించి, విద్యాభివృద్ధిని కొనసాగించుటయు విద్యాశాఖనంతెను ప్రజాయత్రము గావించుటయు, ముఖ్యము అంటు రోగములు వ్యాపించుటకు, ప్రజలకు లగిన ఆహారము లేకుండుట ముఖ్యకారణమున, విలియమ్స్ గారంగీకరించు చున్నారు. దేశదారిద్ర్యము తొలగినగాని, అంటువ్యాధులు నిర్మూలము గాజాలవు. బలహీనులగు ప్రజల నివ్యాధు లధికముగ పీడించుట నిశ్చయము. పార్లమెంటు సభవారినివేడికను వరిశీలించి, హిందూదేశమునకు న్యాయము సమకూర్చవలయును. లేనియెడల, బ్రిటీషు సామ్రాజ్యము బలహీనమగుటకు మార్గమేర్పడును.

జాయింటు కమిటీవిచారణ

మద్రాసు మెంటు కమిటీ ఇట్లు వ్రాయుచున్నది: "జాయింటు కమిటీవారు, 1 వ అక్టోబరు వరకును విచారణ న పీవైచుటచేయింతవరకు దెలుపబడిన సాక్ష్యము గూర్చి వారు మననము జేయుట కవకాశ మేర్పడును. కమిటీవారి విచారణ సెప్టెంబరులోనే ముగియుననియు, పార్లమెంటు తిరిగి కూడునప్పటికి, నివేదికము సంసిద్ధమగుననియు, వెనుక తలంపబడెను. అవసరమగుచో సెలవులలో సహితము, జాయింటు కమిటీవారు విచారించెదరని ఊహింపబడెను. కాలయాపన గాకూడదనియు, వెంటనే బిల్లు త్వరలోనే సమములోనికి రావలెననియు, తలచుటయే నీ యూహ ప్రబలుటకు కారణమయ్యెను. లేనిపోని తొందర వద్దతు లిప్పుడు విస్మయింపబడెననుట నిశ్చయము. విచారణ జరిగినకొలదియు స్వపరిపాలనాసమస్య ఎంత క్లిష్ట భూయిష్టమయినదియు, తెలిసినవచ్చెను. తన బిల్లు త్వరలో శాసనము గావలయునని, మాంటాగుగారెంతటి యాతురతితో నున్నను, రాజ్యాంగ సంస్కరణ నిర్మాణమును త్వరలో ముగించుటకు వీలులేదని వారి సరికి గ్రహించి యుండవచ్చును. విరామమునకు పిమ్మటగూడ జాయింటు కమిటీ వారు సాక్ష్యము తీసికొనుచో లేదో వివరింపబడలేదు. కాని, క్లావెను ఆరమ్మబీగోరు గారు రాష్ట్రాధిపతులు కొందరు విచారింపబడవలెనని, వట్టుదలతో తెలుపుచున్నారు. ఇకముందు, సంస్కరణములగూర్చి రాష్ట్రాధికారుల యభిప్రాయములు జాయింటు కమిటీవారి దృష్టి నెక్కుడుగ నాకర్షించవచ్చును. శాసనానుసారముగ, రాష్ట్ర ప్రభుత్వము లన్నిటికిని తానే ప్రతినిధి నని ప్రభుత్వకార్యదర్శి దెలుపుట, సవ్యముగనున్నను, అనుకూలాభిప్రాయము మాత్రమే వెలువడునటుల, మాంటా

గుగారు చూపుచున్న తంత్రశేషము మాత్రము బయటబడుచున్నది. " మెంటు కమిటీయొక్క ఊహ సరియగు నేని నీ మారు పార్లమెంటుసభలో సంస్కరణపు చట్టమును ప్రవేశపెట్టుటకు వీలులేదని తెలిపగలదు. సిడెహాంకమమువారి కిందువలన తాత్కాలిక విజయము కలుగవచ్చును. రాష్ట్ర ప్రభుత్వాధికారు లొకను వరిశీంపబడునెడల, ప్రతికూలురకు బలము కలుగవచ్చును. సిడెహాంప్రభుత్వము, ఎన్నికలు త్వరలో జరుగుననియు, సంస్కరణపుచట్ట ముందుచే ఫలమగుననియు, తలంచుచుండవచ్చును. కాని, కాలము గడచిన కొలదియు, భారతీయుల కోర్కెలు తగ్గుటకు మారుగ మెచ్చుచుండును. కాలప్రవాహము కార్మికుల ప్రాబల్యమున కనుకూలముగ నున్నది. భారతీయుల కోర్కెలు వదిలెము లయినవి. అవి ఎన్నటికయినను సఫలముగాక తప్పవు. ఈమారు పార్లమెంటు సభలోనికి బిల్లు రాకపోయినచో, సంస్కరణములు విఫలము లగునని, మెంటు కమిటీ లోలోన సంతసింపవచ్చును. కాని నిరోధము లధిక మయినకొలదియు, జాతీయోద్యమము సవజీవనమునో ప్రకాశించుచూ గమ్యస్థానము నింకను త్వరలో జేరుటనిశ్చయము. ఆంగ్లదేశమందలి రాజకీయవరిస్థితు లెటులున్నను, భారతీయులు నిరంతరకృషి సలుపుచో, సఫలమనోరథులు గాగలరు.

కీర్తిశేషులగు జనరలు బోతాగారు.

విషజ్వరము, చిన్న పెద్దయను భేదములేక నెల్లరను, మృత్యువార బడ వైచుచున్నది. నువ్వు సిద్ధులగు జనరలుబోతాగారుగూడ, తన ఏబదివడస సంవత్సరమున విషజ్వరము మూలమున మరణించిరి తెలిసికొనుట శంతయు చింతించుచున్నాము. 1862 సంవత్సరమున నేటాలులోని గ్రేటరులో ఏరు జననమొందిరి. 1899 సంవత్సరమున జరిగిన బోయరు యుద్ధమున ఏరు తమ శౌర్యప్రతాపముల కనుజలచుటచే, నైవ్యాధికర్యము బడయగలిగిరి. పిమ్మట, వాంగ్ల ప్రభుత్వమునకును బోయరులకును సంధిజరిగినపుడు, బోతాగారు సంధికార్యములలో పాల్గొనిరి. అయిదువత్సరములకు బిమ్మట, బోయరులకు స్వపరిపాలన మొనగబడెను. బ్రిటీషుప్రభుత్వమువారు గావించిన కార్యములలో కెల్ల నిది యుత్తమమయిన దని చెప్పవచ్చును. బద్దనైరులై పోరాడినవారివట్ల, నిట్టి యుధారభావము జూపుట, బ్రిటీషుదేశపు కీర్తిని వేనోళ్ల చాటుచున్నది. దీనిఫలిత మూరకబోలేదు. జనరలు బోతాగారు, బ్రిటీషు ప్రభుత్వముపై పిమ్మట నత్యంతాభిమానము గనుజలచెను. బ్రిటీషు సామ్రాజ్యముపై ప్రేమజూపెను. ట్రాన్సువాలు బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమున కనుబంధముగ నుండునని, బోతాగారు ఆంగ్లదేశములో స్పష్టపరచిరి. వారి సచ్చావముచేతనే, దక్షిణాఫ్రికాలో భారతీయులు వెనుక ననుభవించిన కడగంగ్లు కొంతవరకయినను తీరిపోయెను. ఇటీవల జరిగిన యూరపియను సంగ్రామమునకు బోతాగారు మిగుల తోడ్పడుటయే, గాక సంధిపత్రముపై సంతకమగుడ చేసిరి. ఇటీవల, పార్లమెంటు మొదలగు జాతీయవాదులు దక్షిణాఫ్రికాదేశము బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమునుండి విడిపోవలయునని వాదించుచుండిరి. బోతాగారి యుద్ధనుమున కేమాత్రము ప్రోత్సాహము జూకుచుండిరి. వీరి మరణమువలన, బ్రిటీషు సామ్రాజ్యాభిమానులకు దక్షిణాఫ్రికాలో గొప్పోష్టము పాల్గొనవలయుటకు ఫండితుములేదు. భారతీయుల స్థితి చక్కబడుటకును, వీరి మరణ మొక ప్రతిబంధకముగ వరిణమింపగలదు.

వృత్తాంతములు

చిలకపట్టి నరసింహాచార్యులుగారు హైకోర్టు వకిలగ జేర్చుకొనుచిరి.

తంజావూరుదేశమున రెయిలు ప్రవేశములందు మాత్రమే యుంచబడిన వైసికాసవాధికార నిపుడు తీసివేయబడినది.

బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయము పక్షమున సంఘకాన్త్రమున బోధించు శాఖకు కూడ సేర్పాటు చేయుటకున గడ్డి గుగారు ఉద్దేశించిరి.

కంతివాడల ఆలస్యము:—బొంబాయినుండి లండనుకు, పూర్తిరేటు 3 దినములు, డిఫర్ 4 1/2 దినములు. లండను నుండి బొంబాయికి పూర్తిరేటు 1 1/2 రోజులు, డిఫర్ 4 రోజులు.

సంధిసంకేతపుకు విడుదలైన శైలి:—మరల పురములో ప్రవేశించినదాక కలకత్తాయందు పాత్రమును వోపి దులును హెచ్చిపోవుచుండువలన అధికారము మరల వారిలో 70 గురకు వట్టుకొనిరి. ఏరు ఇంకలోనే విచారణ కంక బడుదురు.

క్రొత్తమునము:—ఈ నెల 27 వ తేదీకి వసూలు 16,78,00,500 రూపాయలు. దీనిలో యుద్ధమున వత్తము 1,84,82,425 రూపాయలు. ఈ నెల 28 వ తేదీకి వసూలు 16,29,29,100 రూపాయలు. దీనిలో యుద్ధమున వత్తము 15,01,600 రూపాయలు.

పింతఖర్చు సహకార సంఘాభ్యుదయ మెంబరులు ప్రాంతములనుజ్జరింప చెల్లించిన మొత్తము గుమారు రూ.628 లను రిజిస్టరులో నమోదు చేయవలసిన అభ్యుదయమీదకు, కార్యదర్శి మీదకు పూనామీదస్త్రీలు, జి. ఎస్. అప్టిగారి వద్ద కేసులే యుండెను. కేసువిచారణయు దున్నది.

ప్రామాణ్యకాన సభ:—మియూను మహమ్మద వచ్చి గార్హస్థ్యమున సేవలచుటచేత ఉమాత హాయఖానాటీహాతు గాదును ఇండియా ప్రభుత్వము రిజిస్ట్రా శాఖయందు అఫీసి యేడింగు శక్తికలిగి యుండునని ముఖాగానుక ప్రత్య గా సభ్యులుగా నియమించు. మొదలండి (మొదలెనము) తిరిగి దృష్టిని (చ) అ. నవ్వులు, బిరుద్

కోలూ గోల్ల ప్రియవర్తమం కంఠయెక్కు. విద్యుచ్చక్తి కానలగి వచ్చుననియు, మైసూరునందలి పారిశ్రామిక ప్రతిష్ఠాపలకు గూడ కొంతవిద్యుచ్చక్తి కావలయు ననియు విద్యుచ్చక్తి యుత్పత్తినిగ చాలనిశేషముగ హెచ్చించుట మైసూరు ప్రభుత్వమువారు 82 లక్షల 92 వేల రూపాయల సేకరిరి.

శనివాండు కట్టుకట్టుట:—కలకత్తాలోని భాగ్యసింఘ అందు కంపెనీవారి ఆచ్చు యంత్రశాలలో శనిదేవువారు 500 పుంకి శని మూసజేసిరి. మాలి యెక్కున కానలయు నని వారు కోరుచున్నారు. వారు అల్లరి చేయకుండ పోలీసువారికి పిలికిరి.

జైలు సంఘము:—భారతవ్వ యాలోని కా గాగ్నూముల శరిపాలనమును, అందమాన్సోని పికలు సెటిలుమెంటు శరిపాలనమును వరిశీంచుటకు నియమించబడిన కమిటీవారు ఆమెరికా, ఫిలిప్పైను దీవులను దర్శించిన పిదప నకుంబరు నెలకు ఖరబ భారతవ్వ యనకు వచ్చెదరు 1920 వ సంవత్సరము మార్చి మెలఖునుకు కంబాలు రాష్ట్రమున జేయుదురు.

మేజరుద్రైనను ఆనకకు నడిమిదాకిటిలో మొక శతకము కట్టియుంచెను. కట్టునాల గట్టిక నుండుటవలన వరి చాల దిగురగా నలున సాగున. చిట్టు ప్రక్కలవారచట ముగిరి. పోలీసు ఇన స్పెక్టరు పేదవరగారా ఆజువులను నిని ఆదిటికిపోయి దాని కట్టుకు విప్పబోయెను. ద్రైనముగాను నివారింది. అంతట నతడు కేసులే నెన. మేజర్ద్రైను హోస్పరుగాక కేసువిచారించి టిక్కును హాధించిండునను మా రి యు, ఇను సుపాడుగు వారలను వరికి భంగముగ గెలింపించుటయందు 10 లును జరిమానా వేసిరి. మేజరు గారు అలహాబాదు హైకోర్టులో అఫీసుచేసిరి. అఫీసు అంగీకరింపబడెను.

విదేశ తంత్రివార్తలు

(0)
(రైతుల పక్షాన)

ఇంగ్లాండు

ఆంగ్లో-ద్యోగులు.

ట్రేజరీలో మా ర్యు ఆ.

లండను, ఆగస్టు 26:—ట్రేజరీలో సంయుక్త కార్యదర్శిగ నుండిన శర్ జాను బ్రాడ్బరీ గారిని పోనులోని నవ్వు తునకర నిర్ణయ సంఘమునందు ఆంగ్లలకు ప్రధాన ప్రతినిధిగా నియమించిరి. ట్రేజరీలో మరొకని మార్పులను కూడ చేసిరి. మంత్రివర్గంలోని ఆర్థిక సంఘమువారును, కోశాధికారియు ట్రేజరీని పునర్నిర్మాణము చేసిరి దాని ఫలితముగ వైయేర్నాటును జరిగినట్లు రైతుల వార్తా సంఘమునకు తెలిసెను. నవ్వు తునకర సంఘమువారు చాలామందిని తమలకు చేయవలసియున్నది. బ్రాడ్బరీ గారిని దానికి నియమించినదానికంటే దానిపొలియవలయునట్లు కృతవచున్నది. ఖర్చుకొనించినవలయునట్లు కృతవచున్నట్లుయును జరుగుచున్నది. అందుకు కావలసిన కట్టుబడులను తూగుటకై కేక్లీనియోద్యోగయోగ్యులు జరిగెను. ట్రేజరీలో మూడుకాళ్లు సెలవులపడినవి ఆయాకు కాళ్లును కార్యదర్శికిందనే వసలేయును. ఆయాద్యోగి కార్యకర్తలకు సంఘము.

జి. సి. బి. ఇ. బిరుదు.

లండను, ఆగస్టు 27:—మేజరు జనరలు శర్ ఫ్రెడ్రిక్ వైట్ ను గారికి జి. సి. బి. ఇ. బిరుదును నిచ్చి.

సర్ ఎల్. స్మిత్తు.

లండను, ఆగస్టు 27:—ఇండియా గవర్నరు మెంటువారి కోరికమీద శర్ హ్యూబర్ట్ లెక్లెక్ గారు క్వెరలో భరితవ్వమునకు వెళ్తున్నారు. కర్తవ్యమును మై క్రెస్టునియస్ యేర్నాటులను గురించి తెలిసి, దానిని వృద్ధిచేయుటకు కావలసిన కట్టుబడులను నూచించుటకు వారు నియమితులైరి.

సర్ హెచ్. ఎల్. స్మిత్తుగారు.

లండను, ఆగస్టు 27:—కర్తవ్య క్రమిస్తావల నిమిత్తము శర్ హ్యూబర్ట్ లెక్లెక్ ని స్మిత్తు గారిండియా కేసులున్నాని ట్రేజరీకికంటే తెలియబరచిన సమాచారము తప్ప. వారు హిందూజాతీయమును, జాతీయ యర్థుల ఏర్పాటులను క్రమిస్తావలను తగిన పనులు గాను రెండుమాసములక్రింద పనులకు ముగిసి పోయిరి. స్మిత్తు గారు వచ్చేవారములో ట్రేజరీలోని సెలవులను హిందూజాతీయముల దిగడను. ముఖ్యపురస్కారముల వారును కర్తవ్యములలో కొన్ని సమయమునకు మూడుమాసము లాజీ కేసులో నుండును. ఆత డాతీయన కేసువెనుక కార్యక్రమ మేర్పడక బడును.

స్పెరింగుటను ప్రభువు మరణము.

లండను, ఆగస్టు 26:—స్పెరింగుటను ప్రభువునకిటీరల యుక్త ఉత్తరభాగమునందు ద్వైయికిరితెను. వారు మరణించిరి. వారు 1899-వ సంవత్సరము జనవరి 26-వ తేదీని జన్మించిరి.

ఆంగ్ల జేకపువ్యయభారము.

ఖర్చును క్రిందిపరచిన యవరము.

లండను, ఆగస్టు 27:—ప్రభుత్వవ్యయములకు క్రింది పరచినవలయునని సాక్షులము సభ్యులయందేమి, ప్రతికూలము, ప్రతివారియందేమి. కలదు. వారియందాభావము వ్యభాగ కలదు. అందుచియమై తెలుపును లాజుకుబార్త గారు మంత్రివర్గమువారికి జాబుకాగిసిరి మోటారుబండక్రింద చాలాసాక్షు వ్యయమును చూపినది ప్రజలనుకొనుచుండిరి. ఏదిభయమునుబట్టి కలదుకుండ సాక్షులమును క్రిందియట్లు పిలువినది గ్రహించబడెను. తమయభివృద్ధియందున్న కాళ్లు వ్యయమును క్రిందివలయునని తమక్రిందనుండియోద్యోగులకు మంత్రియ సభ్యులకు చెప్పవలయును. వాళ్లు ఖర్చును క్రిందియట్లు సమర్థముకాచెరి ఇతర లాకార్యమును నిర్వహించవలసియుండునని కూడ తెలియజేయవలయును. ప్రజల యభిప్రాయ మిట్లుండెను అందు వివరములనులేను. ఆయాకాళ్లుప్రధానాధికారులు తమయోద్యోగవర్గమును కూడ క్రిందివలసియుండును. యుద్ధమైవలక గవర్నరు మెంటు యు

ద్యోగులసంఖ్య తగ్గలేదను వాదము నిరాధారము. స్థితిగతులు మామూలుగనుండువరకును యుద్ధమునకు పూర్వమునతెలుపంతులు వికాగింది పుచ్చుకొనుటకు పిలువడను. వారికివికాగిందియుండుటకరమేకానివారు సెలవుకాలములోసంగతుల నాలోచించి ప్రజావాంఛితమున కనుకూలముగ వా రెట్టియేర్పాటులను చేయగలిగిరి. సెలవులను మధ్యకాలములో ప్రధానమంత్రికి తెలియజేయ వలయును.

సర్ రోడరిక్కు జోన్సుగారు.

లండను, ఆగస్టు 26:—లండను నగరములో భారత ప్రతికా నిర్వాహకుల కార్యకర్త మొదలిన శర్ రోడరిక్కు జోన్సుగారు రైతుల కంపెనీలో మేనేజింగు డైరెక్టరుగ నున్నారు.

వై మోనికీయానము.

నెంటురేఫెయిలు, ఆగస్టు 27:—లండను నుండి బొంబాయికి బయలుదేరి వచ్చుచున్న బ్రిటిషు విమానము నేడు మోనికీయానముగ క్రిందికిడిగెను. యంగ్లమునకు కొంత నవ్వును గలిగినదాని లోనివారికి ద్వైయి తగులలేను.

హెండర్సను గారు.

ఫిమరు ఆజేవణ.

లండను, ఆగస్టు 26:—హెండర్సను గారు నుండిన శర్ బార్బు బుకానను గారికి బయలుగ వెల్లి వసలేయును హెండర్సనుగారిలో రహస్యముగ చెప్పివట్టు వారేపిరికిందిరి. ఆంబరు చెప్పినాగో యజువుచేయును ఎఫ్. ఎం. ఫిమరు గారు ఆజేవణయే హెండర్సను గారి నేరమును హెండర్సనుగారియందు ఆరోపించిరి. “యుద్ధము వివరములలో నుండి నపుడు హెండర్సను గారు మంత్రివర్గమువారిట్లు కృత ఖర్చును చూపిరి. వారు తరువాత నుకన్యాసములో నిచ్చిన సలహాల ప్రకారము నడచియెడల జర్మనుల నోడించుచుండక పోదును.” ఇందుచియమై బహిరంగభాషలో చర్చ జరుపుచునని హెండర్సను గారు నడిచిరి. ఆజేవణపుటకు, ఫిమరు గారికిగిరించిరి.

ఇండియా ఆఫీసు ప్రకటన.

లండను, ఆగస్టు 26:—ఇండియా ఆఫీసు వారిట్లు ప్రకటించుచున్నారు:—యుద్ధకాలములో ఈజిప్టులో గాని ఈజిప్టు తూర్పుభాగమునందు గాని ఇంజనీరు ప్లూలములో వసలేనన వారికి ఇండియాలో కొన్ని యోద్యోగములు భారీగ నున్నవి. ఒకసంవత్సరమువరకును ఉద్యోగమునుండు. వానికి రు 500 ల వోనసు నుట్టును.

క్రిగెడను జనరలు జే. జిగెడెనుగారు చనిపోయిరి.

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులు.

లండను, ఆగస్టు 26:—బ్రాక్సెల్ గారు కర్తవ్య కాసనమునల చాల ప్రతిబంధములున్న వని మాంజేగు గారిలో భారతీయులను విరోధియనుటకు కలిసి చెప్పకొందురు వారిని నేడు మాంజేగు గారు దర్శించెదరు.

కెనడా

యవరాజు వర్తవలము.

టోరెంటో, ఆగస్టు 26:—యవరాజుగారు నేడు ఇక్కడకు రాగానే ప్రజలు స్వాగతమిచ్చిరి. ప్రదర్శనము నందు వారిని 30 వేలమంది ప్రజలభినందించిరి. ఆ ప్రదర్శనమును వారు ప్రారంభించిరి. తరువాత యాభిజిత్తువకును సిటీహాలు నకును వెల్లిరి. అక్కడప్రజలు వారిచుట్టునుగాని హస్తస్పృశము గాచించుటకు తరువాతములై యుండిరి ఆ ప్రజాసముదాయమును పోలీసువారితివ్వముతో నివారింపగలిగిరి.

అమెరికా

అమెరికావారి అభిప్రాయము.

వాషింగ్టన్, ఆగస్టు 27:—సేనాధిపతి హిమ్మెల్ గారు వెనెడెటు విల్లుగు గారిలో సంగ్రహించిరి. సంధివరకులను సెలవులలో అమెరికావారు ప్రవృత్తమునందు వారు చెప్పిరి. వారికి అధ్యయన 12 గురు రిపబ్లికన్ సేనాధిపతి సహాయముగ నుండవచ్చును. మోటారు యన్యును వ్యవహార సంవత్సరములందువచ్చున వరకును అంగీకృతములు కావని వారు తెలిపిరి.

గ్రాన్

డాల్ఫ్ షియా విషయము

రాజీతుడు నూచనము

పార్లమెంటు, ఆగస్టు 26:—డాల్ఫ్ షియా వ్యవహారమును పరిష్కరించు విషయమై వెనెడెటు విల్లుగు గారికి కొన్ని సూచనలను పంపివట్టు తెలియచున్నది. దానిని ఇటలీ వారంగీకరింప వచ్చును. దానిని అజరగించి పూర్వము కట్టణము ఇటలీవారికి సంగ్రహించెను. కాని వారు దానిని 99 సంవత్సరములవరకును వాశాలోనియసంఘమువారికి కవులు కియ్యవలయును. నాకొకముఖాని ఒకభాగమును బారాగి నుబార్చును కూడ కవులు కియ్యవలయును. హింటులందునకు నవ్వుమురాకుండ వారు దానిని బాలించెదరు.

మిల్టమండలివారు; రుమేనియనులు.

పార్లమెంటు, ఆగస్టు 26:—రుమేనియా వారిచర్చ బాగులేనందున వారి కివర కావరసామగ్గుల సంపుటకు తేసికొనబడిన కంట్రాక్టులన్నియు నిలిచిపోవుననియు, ఇకమిద రుమేనియనుల కట్టి సామగ్రియు కట్టు చేయబడదనియు ఉన్నత సభవారు తెలియబరచిరి.

ఆఫ్రికా

విమాన ప్రమాదము.

వియన్నా, ఆగస్టు 27:—యుద్ధవిమానపు కమ్మిమను లోని ఇద్దరు ఇటలీ ఉద్యోగులు విమానప్రమాదమువలన చనిపోయిరి 28 వ తేదీని ఆస్టెరను విమాన నిలయమునొద్ద ఆ ప్రమాదము సంభవించెను. ఆ విమాన ముప్పుడే రోముకట్టణము వెళ్లుటకు బయలుదేరినది.

ఆస్ట్రేలియాలోని జర్మనులు.

సిడ్నీ, ఆగస్టు 26:—మరి ఆతరువల జర్మనులను ఇక్కడ నుండి పంపించివేసిరి. అందులో ఉన్నత వర్తకులు కూడ గలరు. వారు విభాగ్యులవారు.

బెల్జియము

సంధి వరతులు.

బ్రుసెల్స్, ఆగస్టు 26:—సంధివరతులకు ప్రవహరమును బెల్జియము సేనాధిపతి ఏకగ్రీవముగ నొక బిల్లును అంగీకరించిరి.

రుష్యా

రష్యాలోని యుద్ధము.

స్వచ్ఛంద సేన ఒడెస్సా చేరుట.

లండను, ఆగస్టు 26:—రష్యాలోని స్వచ్ఛంద సేన ఒడిస్సా చేరుట అక్రమముకావెను. బాల్కన్వర్తము వైపుకు బోల్లి విక్టో సేన మరలుచున్నది. స్వచ్ఛంద సేన ఒడెస్సా చేరుట తట్టుకొనుటకు పూర్వము ఆంగ్లనాకము రైటు దివములు పట్టణముమీద ఫిరంగులను ప్రేల్చి ననియు తరువాత సైనికులు పట్టణమును దిగుట కారంభించిననియు బోల్లి విక్టో తెలియజేయుచున్నాడు.

స్వచ్ఛంద సైనికులలో నెరరు మొకట పట్టణము ప్రవేశించినది నిర్ధారముగ తెలియెను. దాన్నిను సేనలు మొదట ప్రవేశించివట్టు రూఫిగ తెలియచున్నది. వారికి ఆంగ్ల నాకము సహాయముగ నుండినది. కాని అది ఫిరంగులను తేసివట్టు ఇంకవరకును వర్తమానముకాలేదు. ఉక్రేనియా వారుకూడ దాన్నిను సేనకు తోడ్పడి యుండవచ్చును.

బోల్లి విక్టోల వరాదయము.

యుద్ధకార్యాలయమువారిట్లు ప్రకటించిరి:—దెన్నిన గారినేనలండిన పతనమి రంగమునందు సేనామఖమునం దుండుటకు సైనికులకు పురోగమనము కలుగుచున్నది. స్వచ్ఛంద సైనికులు రెండుదినములు ఫిరంగులు వేసినతరువాత పట్టణము లోనికి ఒడెస్సా చేరుట తట్టుకొనిరి. వారు బోల్లి విక్టోలను కలిమివేసిరి. నీరునది ప్రాంతమునందు స్వచ్ఛంద సేన కేఫ్ పట్టణమువైపుకు తేగముగ పోవుచున్నది. ఉక్రేనియాలోని బోల్లి విక్టోలకు నిరుత్సాహకరముగ నున్నదట.

క్రాత్రి సేనలయేర్పాటు.

స్టావూము ఆగస్టు 26:—వెట్రోగియనుండి క్రింది వర్తమానమువచ్చెను.—గవర్నరు మెంటువారు 17, 18 సంవత్సరముల యువకులను సేనలో చేర్చుచున్నారు.

రుష్యాలోని ఖయీదీలు.

బోల్షివిస్టుల కరుణలతోనూడిన ఆంగ్లవరాకు ఖయీదీలను కట్టించు నిమిత్తము మేజరు లెడరకు ఆను స్విజర్లందు ఉద్యోగిని నియమించిరి అతడు రుష్యాలోనున్న బోల్షివిస్టులను.

రుష్యా అంతర్యంతరములు.

టాగ్ నాగ్ ను, ఆగష్టు 25:— జనరలు డెరిక్ గారే నీకుననివాటి డెన్స్ గా నా క్రమించిరి. తిన్నచిన్న పైకాయలను సహాయమున కీపుడి కేసుచూపుచి. జనరలు డెరిక్ గారి పైకాయలు పేరునకు వచ్చిన పెట్టిన పరిశయబాదు ప్రజలు బోల్షివిస్టుల వైపున సోచియున్నందుచేత వందలవందల కేసిరి.

ఒకేసాని విప్లవము.

టాగ్ నాగ్ ను, ఆగష్టు 26:— ఒకేసాని చుట్టునందు బోల్షివిస్టులవై నచటివారు తిరుగ బడుటకు ప్రయత్నముల జరిగించిరి.

జర్మను

రుష్యా ఖయీదీలు.

టాగ్ నాగ్ ను, ఆగష్టు 26:— జర్మనులో ఖయీదీలుగ నెన్ను కున్నవారు పైకాయలను విడుదలచేసి వారిని తమ దేశమునకు తంపుటకు మొదలిడిరి.

రైనునదీ ప్రాంతము.

ఆంగ్లేయుల ప్రకటన.

కొలంబు, ఆగష్టు 26:— రైనునదీ ప్రాంతమును ఆంగ్ల సేన బ్రామియముగానియున్నది. ఆంగ్ల దిగ్రహము కొందరు ప్రజాస్వామికమున నెలకొల్పటకు యత్నించుచున్నారు. అట్టి రాజ్యాంగవిధానమును ఆంగ్లల యంగీకారము లేకే ముద్దుచేయరాదని. ఆంగ్లేయుల కంగర్రురు ప్రకటించెను.

ఆఫ్రికా

జనరలు బోధాగారి మరణము.

కేప్ టౌన్, ఆగష్టు 28:— స్వస్థులందు జ్వరముతో బాధపడుచుండిన జనరలు లూయీ బోధాగారు శేషర్థ రాత కపుడా కన్యాయాగ పంత్ ప్రాప్తి మొందిరి డిటోరియా నుండి కలుగునప్పటికి.

జర్మనులెము కట్టుకము.

లండను, ఆగష్టు 27:— నూతనముగ జర్మనులెము కట్టుకమును కట్టుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నది దీనినిగురించి డాక్టరు సిక్స్ గారు సమాచారము తయారుచేయుచున్నారు. వారికి సహాయము చేయుటకు ఇంటరునేషనలు జర్మను నిష్ఠు కమిషనుకు వారి సాటికొ కేడ్స్ గారు నియమించిరి. పోస్ట్ లో జర్మనులెము కట్టుక ప్రికేషనుల గురించి వారు సంగతులను వ్యక్తపరుచుచున్నారు.

అపూర్వగాన సభ.

శ్రీమాన్ హరీద్రనాథ చటోపాధ్యాయగారు.

హైదరాబాద్ లిబరల పండితుడు.

మహానీధి గాయకులును నాటక పదకవులును విద్యాంముఖులు (శ్రీమతి సరోజినీ దేవిగారి సోదరుడు) నగు శ్రీమాన్ హరీద్రనాథచటోపాధ్యాయగారు. శేటిరాత్రి 9 గంటలకు (80-8-19) విక్టోరియా థియేటరునందు గానవిధము జరిపెనరు. తలలా వాయిదలుటకు ప్రత్యేకముగా హైదరాబాదునుండి యొక పండితుని పిలిపించిరి. హిందూస్తానీ కీర్తనలు మున్నగునవి అతి మనోహరముగా పాడబడును. ఇందులకు వచ్చిన ధనము బాలభటుల కిచ్చబడును.

కలకత్తా నగరాధిపతిగారు ఘోషణకు దగు సి. హెచ్ బొంబానుగారు కలకత్తానుండి విభుక్తియవారి టంకలలు సంకోక క్రితమునకు మార్చుకొని వారు నిరాకరించిరి. పిమ్మట దాని నట్లు మార్చుటకు కలకత్తా ప్రజల ఆరోగ్యమునకును, వాణిజ్యమునకును చాల లాభము గలగలుగదని చెప్పచు ఆ క్రితమున విక్రయించుటకును వచ్చు పాము ఇంకోక టంకలను నిర్మించుటకును, అందులకు కలయిక ప్రత్యేకమున కొనుటకును నిరాకరించిన అతడు సహాయముగ మరయొక శత్రువు వాగినా.

బాబు కాళీనాథరాయి.

ఖయీదీనుండి విడుదలచేయుట.

27-న తేదీని బాబు కాళీనాథరాయిని లాహోరు జయినుండి విడిచిపెట్టిరి. వారిని అసోసియేటెడు ప్రెసు ప్రెసిడెంట్ దర్బారు ముట్టాడగా వారు తమ జయిను అత్యవసరము గురించియు మార్గలంబుఖయీదీల ఆదర్శగురించియు చెప్పిరి. వారిట్లు తెలియజేసి:—గత రెండునెలల నుండియు మార్గలంబుఖయీదీలకు మేజార్ నెలలకంటె బాగానే ఆదరించుచున్నారని వారిప్పుడు 44 మందికలరు. వారిలో 7 గురు యూరోపియను వాడులకు 87 గురు ప్రత్యేకపు ఇండియను వాడులను నున్నారు. మొదటివారికి ఎక్కువసౌకర్యములు కేవు. వారు తమ సొంతబట్టలను వాడుకొనవచ్చును. ఇంకోపియను ఖయీదీలకు మాదిట్లు వారిని మారుచున్నారు. సామాన్యపు భారతీయ ఖయీదీలకంటె ప్రత్యేకపు వాడులలోని భారతీయ ఖయీదీలకు బాగానే ఆదరించుచున్నారని వారు తమ సొంతబట్టలను కట్టుకొనవచ్చును. తమ పడుపులను వాడుకొనవచ్చును. చెంబుల నుపయోగించుకొనవచ్చును. మామూలు వారికంటె మంచితిండినే పెట్టుచున్నారు. వారివారి స్థితిగౌరవములకు తగిన పనులకు వారికేత చేయించుచున్నారు. వారిసంఖ్య స్వల్పముగనే యున్నది. చాలమంది ఖయీదీలను మామూలు క్రిమినల్స్ లుగానే చూచి వారికిరెనే సామాన్యపు తిండి పెట్టుచున్నారు.

ఇటీవల కేక్షలను కట్టించిరి కదా, దానిని గురించి కేక్షి తులేనుకుమారుడేరని క్రిష్టియన్ రాయిగార్లు సమాధానము చెప్పిరి. నేను చాలమందితో మాట్లాడితిని. కేక్షలకు కట్టించినందుకు వాళ్ళు వెసుకొని కృతజ్ఞులగులేరు. దయచూపి సంహారము వారు కృతజ్ఞులే కాని వారు నిర్దోషులనును నిరపరాధులనును నమ్మియుండిరి. తిమ్మ నంద్రులదేశము నందు కొంతని మామూలుస్థితిగతులు ప్రారంభించుటతోడనే విడుదల చేయుమని కనీపెట్టుకొనియుండిరి. కాని ఇప్పుడు స్థితిగతులలో నేమియు నలచడలేదు. వారికి అతిశయింపకము విధించి అందులో కొంత కట్టించుటకును వారి కట్టు సంతోషము కలుగును.

మద్రాసు స్టాల్ కాసు కోర్టు.

దావా నెంబరు 6693—1919.

వాదులు— యం. నరసిములు శైట్టి.
యం. వెంకటాచార్య శైట్టి.
ప్రతివాదులు— కమ్మ. వారాయణస్వామి శైట్టి.
కమ్మ. తాయారమ్మ.
యా వ్యాజ్యము 1919 సం॥ సెప్టెంబరు నెల 8-న (తేదీ 8-న జడ్జి ముందరగ విచారణకు వేసియున్నది. ఆది తెలిపించబడినది.
యం. నరసిములు శైట్టి.
యం. వెంకటాచార్య శైట్టి.
28-8-1919 వాసు

హనుమాన్ బోరక్కు సబ్బు

దీనియందు సుందరమైన లగు పుష్పము చేయబడినది. ఇల్లి సంబంధమును పండు, దురద, కట్టి, పొడలు, మొదలగు, చర్మ వ్యాధులు అత్యంతవేగముగా బాగుగును. చర్మమునకు మృదుత్వమును, నెమరుకను, వాణిజ్యము, ఇచ్చును. అన్నివోట్లకు క్రియమునకు దొరకును. క్రొవీల్లవై మోహమున గురు బాగ్రతగా కనువింపును.
ఎస్. రంగనాథం శైట్టి అందు బ్రదర్, మదరాస్.

చెటిలు, బిమ్మము, నూనెముత్రములలో కల్పితేని నువ్వులనూనె, కొబ్బరినూనెలను కలిపి తుద్దముగ తయారు చేయబడును. ధరలు సరసముగ నుండును. (1608)
కలసము:—పి. యన్. వెంకటేశ్వరులనాయుడు
మర్చంటు అండు కమిషను ఏజంటు
బరంపురం గంపాం.

పరిశ్రమల అధికారి:—బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు పరిశ్రమలకాబట్టి డిప్యూటీ కలెక్టరు కడవిని తాత్కాలికముగా ఏర్పరచి, ఎస్. ఎస్. లీమాం ఐ. సి. ఎస్. గారిని ప్రస్తుత ముపదవికి నియమించిరి.

శ్రీ ఆంజనేయ మంత్ర శాస్త్ర గణిత ఆరూఢం

ఇందులకు అందరికీ తెలియజేయుద మేమనగా.— జనగబోవు సంకతులను ముందుగా తెలిసికొని గోరవారు, ప్రకృతి మూలముగా వ్రాసి, దానిని ఒక కవచము నుండి బాగుగా సీలుగానీ క్రింది అద్రముకు తంకండి మీ యొక్క సీలుకవచము తెలియదాడనే తరుమైనందులు వ్రాసి, మేమువ్రాసిన జపాముక్తు, మీయొక్క సీలుకవచము చేర్చి మీకే అంతుబడును. అయితే మీరు ప్రకృతికు వ్రాయవచ్చును, ఉండుగంట నిమిషములకు అయినా లేక పుట్టిన సంత త్వరం నెల తేది గంటలకు అయినా అత్యంత కనిపించకలెను. కవచము వ్రాడనే క్రింద వివరించుచుండు కట్టుం మణి అద్దగు మూలమున అంపిననే గాని బదులు చెప్పబడబాలదు అయితే దొంగతనముగాని, గర్రు మెంబుకు రోగమున వాటికిగాని బదులు చెప్పబడబాలదు.

For further particulars please apply to the below address.

- కల్పం - వివరము.
- ఇండియా దేశమునకు
1 మొదలు 6 ప్రకృతిలకు చార్జి	1-0-0
6 వైగా, ప్రతి ఒక్కొక్క (కట్టుకు)	0-4-0
రంగునూ, సింగపూరు మొదలగు మొదటి ప్రదేశములకు,	
1 మొదలు 6 ప్రకృతిలకు	2-0-0
6 వైగా ప్రతి ఒక్కొక్క కట్టుకు	0-8-0
- టి. ఎన్. వెంకటేశ్వరయ్యర్.
(1741) (కయిలేలు వక్రములు.)
కలవనూరు, (దక్షిణ ఆంధ్రప్రదేశ్.)

విక్టోరియా ఆసుపత్రి, కాకినాడ.

అంతరీక్షమును జపానిపునరూపముగాను చేయుటకు. ఎన్ని సంకర్మములనుండి గుడ్డితనమునకు బాధ పడినను, తిరిగి దృష్టిని (క) గలరు. కంటిలో పువ్వులు, పువ్వులు, బిరుదు, కన్నరా నునున్న వేడితగములు ముదర్చబడును. (1568)

1. ఆంగ్లేయ వైద్యముగచంద్రిక తెలుగుభాషలో చక్కగా వ్రాయబడినది. 400 ప్రకృతిలు గలవు. రెల రు 1-4-0. 2. ప్రాథమికు కీవకు అను గ్రంథము ఇంగ్లీషులో వ్రాయబడినది. రెల రు 1-0-0.
పి. గోపాలకృష్ణయ్య, యం. డి. సర్జను.

Vitafer
The Greatest of all Tonic Foods

is a nerve food which may be taken absolutely without risk of overstimulation or reaction, and with entire medical approval, because it rebuilds natural forces and replaces the daily expenditure of nervous energy.

Obtainable from Spencers, Madras and Branches.

Vitafer Small Tin	2 4 0
" Medium "	3 14 0
" Large "	6 12 0

స్థానికాది వార్తలు

టపావిల్లలు (పోస్టేజీ స్టాంపు):— ఈ తరముల పోస్టేజీ టపావిల్లలను (విడిపోస్టేజీ) 70 పండ్లు క్రింద ముద్రాణి కాల్పింపు కనిపెట్టెను. (తరువాత 80 వేలరకము టపావిల్లలున్నవి.

కృష్ణలీలనాటికము:— చెన్నపురి ఆంధ్రసభ కా కవిత్వోత్సాహ పురమందిరమున యీ నెల 31 వ తేదీ ఆదివారమునాడు సాయంత్రము 5.30 గంటలకు వందేక కే. ముఖ్యమ్యంత్రి శాస్త్రిలవారి కృష్ణలీలనాటికమును ప్రదర్శించెదరు.

రంగూను విద్యుత్తు:— అన్ని వ్యాపారములు ప్రేమ నూడ దొరకనమువారి పరికిలను మేర్పడినది. జనరల మొదలు ఏప్రిలు వరకును వాయిదాదేయము ఈ నెల 28-వ తేదీన 347-8-0 ధర మీద బడినది.

మైలునాటికలు మైలు:— ఒక మైలు దూరము విన 2250 అడుగులు. నాటికలు మైలు 6080 అడుగులు. (క మంచము గుండ్రముగా నుండును. దాని మధ్య కొలత 21600 నాటికలు మైలు. ఒక డిగ్రీకి 30 నాటికలు మైలు.

స్వేయినరాజుగారు:— స్వేయిన శత్రు రాజు జల్పానాథుని కాలసౌభ్యత గలవాడు. మిక్కిలి వినయ భంగులవాడు. రాజున మేమార్తెయిన నూడ కనవడివంద వాడ మెలంగెదరు. వారు త్వరలో వివాహమునొడ యింగ్గాదు చెకనూనకు తెల్లదలచుచున్నాడు.

తలనెరయుట:— ఈ కాలమున తలనెరమిగిలు తెలివినంత మృత్యున ముగిసినవారైనను సాధారణముగా 20-30 ఏండ్లపాటునునే చాలవంది శ్రీలకు కొన్ని పెం డిగిలు తెల్లనగుచున్నవి. ఇవియోకాలమునందలి పరివర్తన లుండుచున్న దని యొక శాస్త్రజ్ఞుడు తెలిపెను.

శ్రీ సంగీతశాల:— ఈ నెల 31-వ తేదీ ఆదివారము నాడు సాయంత్రము 4-30 గంటలకు గోల్డెన్ హాల్ గాన శిల్ప జరుగును. రమణయ్య (శ్రీకాక (చెన్నకట్టనాడు) జలర పంకం, శ్రీకమయ్యగారు (హాలం) ఫిడెలు, పర్యాయపిళ్లగారు (మన్నారగుడి) కొనకలు. కేసునెట్టిగారు కులరునాటిల్లి)

రామమూర్తి:— ఈ రామమూర్తి దొక కాసు మిచ్చాడు దుకాణమునకే “చోకలేటు” మిచ్చాడు దుకాణమునకే రాజమందిరమునకు, శ్రీనివాస కల్లుచండగా దొక చుట్టెనుమాది ఆయ్యా నా కొక్కమిచ్చాడు నిందె అడిగెను. వచ్చెదనందు మని చెప్పిపోయి రామమూర్తి దొక సంచినిద మిచ్చాడు తెచ్చి ఆవాసన కిచ్చెను.

ఒక గొప్ప ఉపన్యాసము:— అమరకలా విలా కిని గీర్వాణ వాణిజ్యమువారి కాంతాశ్రమమునందు (200 పండ్లునెట్టిధి) నేడు (ఈ నెల 30 వ తేదీ కనివారము) రాత్రి 8.30 గంటలకి మహాపాస్వాని బ్రహ్మశ్రీ వెంకయ్య మహాగణపతి శాస్త్రిలవారు “రామాయణము దానిచే నెల్లరికిని కలగు లాభము” అను విషయమును గురించి ఉపన్యసించును.

నీటివాడుక:— ఒకటన్న కారికలను చేయటకు 10 వేలు మొదలు 2 లక్షల గానుమరకును వీళ్లు కావలెను. (విడిపోస్టేజీ) సారాబట్టిలకు సంవత్సరమునకు 10-14 కొట్ల గానుమల కావలెను. ఇనుపదారులకు సాలుకు 10 కొట్ల గాను మలకు కావలెను. అందను నగరములో నిండ్లుకట్టలనుడినపు దారుటకు సాధారణముగా సంవత్సరమునకు 270 లక్షల గానుమల నీరు వ్యయమగుచుండును.

తేలియ ప్రార్థన సమాజము:— తేలి (ఆదివార ము) పూర్వాహ్నము 3 గంటలకు వెరంబూరులో రాధువా చాలమూర్తి పీఠి 50 వేల భజనమున నొక ప్రార్థన సభ జరుగును ఇట్లు 1000 ముఖ్యులవద్ద యగారు ప్రార్థన సత్వి “వివాహము కిచ్చుంధమును చేసినవిషయము” ను గూర్చి యావస్థనించెదరు. విద్యార్థులకు ఆరంభము వెరంబూరులో ప్రార్థన తరగతి యం దును.

నెలపు:— డిప్టీకలెక్టరు. పి. సీతారామయ్య గారికి 26-8-19 వ తేదీనండి 3. నెలలు ప్రివిలేజీ నెలపు ఇయ్య బడినది.

యమరాజుగారు:— యమరాజుగారు యాంధ్ర పరామందు నివసించెదరు. వారి కింకను వివాహము కాలేదు గాన వారు శ్రోతగా కుర్చీలు బల్లలు మున్నగు సామానల సభ కముగా కొన నక్కరలేదు. ఏలనన కింగుహము రాజమంది రమున చాలకొట్టలో అందరును కర్రసామానులు చాలనిలకు యున్నవి. వానిలో యమరాజుగారు తమకు నచ్చిన వానిని కొనిపోవుటకు తండ్రిగారి అనుమతిని బడసి రని తెలియు చున్నది.

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కమిటీ సమావేశము.

ఈ నెల 31 వ తేదీ ఆదివారమునాడు పూర్వాహ్నము 3 గంటలకు ఆంధ్రకాళికా కార్యాలయమునందు (7 తంబునె ట్టిపిడి, కార్టటవును మదరాసు) అవసరముగా సభ జరుగును. ఇండియా సామ్రాజ్య కానసభయం దుపవాదింక బడెనున్న “ఇండియా టీ బిల్లును” గూర్చి చర్చించబడును. అనికార్యదర్శి శ్రీరాణం నాగభూషణం పంతులుగారు వ్రాసిరి.

మృత్యువును గెలుచుట:— భక్త సైనికుని యధ్య మా నందు గుండ్లు తలలోనుండియు గొయ్యిలోనుండియు రెండు క్యాంకోలులలో నుండియు నూడ దూసుకొని పో యినవి. ఆతడు బ్రతుకు నని ఎక్కువను తెలుపలేదు. అతడెట్లు బ్రుతికెనని తెద్యులందరు నాశ్వర్యమచుచున్నారు. అత డిపు డు కడుచువాండ్ర నందరి నకనాసింపుచు ఎప్పటివలె నీ వీరా గ్గిగయ్యడై విహరించుచున్నాడు. అతనిపేరు తెల్లనెంట్లు డెల్లూర్. ముల్లాదీను.

కట్టాభిషేక ప్రయత్నము. పాడుకావట్టాభి

షేకము:— నేడు (30-8-19) సాయంత్రము 6 గంటల కట్టాభిషేకశిల్పమును శేత్రసాయంత్రము 4.15 గంటలకు పాడుకావట్టాభిషేక కాలక్షేపమున శ్రీమాను నుండరరాజ భాగవతులకు బంట్లుట్టిలలో తొండబుండ లం ప్రాస్తూలుకు ఎదురు 185 వ గృహమున జరుగబడును. శ్రీకేలుగాన లీలావిద్యధ క్రమన సంగీతసభవారి కాలక్షేపము లశీర్వరతిరి.

జేకాభాషన్నత సాతశాల:— తిరువాన్కూరు దివానుగారు వెట్టికాకల అను గ్రామమునందు జేకాభాషన్నత సాతశాల (కన్నాడులకు ప్రాగేసు మూలు)ను ఈ నెల 29-వ తేదీన తెరిచిరి. జేకాభాషలందు విద్యను నేర్చుటావశ్యక మని కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయ సంఘమువారు నిశ్చేకమునందు ప్రకటించిరి. దానికుల చాలలాభము అన్నవని దివానుగారు నడిచి మహారాజావారి ఛాయాకుటును బహిరంగ మొన రించిరి.

సి. ఎం. గజెటువత్రిక కుమారపు:— శతాధ్యక్ష ప్రకాశనగురించి ఈ నెల 21-వ తేదీన సివిలుమిలిటరీ గజెటు వత్రికయందు ప్రకటించబడిన వ్యాసమునందలి విషయములను ఆర్యసమాజములు తలపుచు ఖండించి వాసిరి. అందులకు గజెటు వత్రికకుమారపు గోరినది. ఈ వ్యాసమునందలి విషయములలో ఏదయిన ఆర్యసమాజముల కసమ్మకములగు నుండుట తట ధింపినవో మేముందులకు చాల కింతిలచున్నాము. అందుకులన వెనకైన మనస్తావముకొనినవో మేముందులకు కుమారపుగో రెదమని ప్రకటించబడినది.

బాల్లిచక్రవర్తిగారి గుర్రములు:— ఢిల్లీలో కట్టాభిషేక మొనపుడు ఢిల్లీ అను నక్కుకు నొక సైనికోద్యోగి శ్రీవారికి నమర్పించెను. ఇప్పుడా గుర్రము అందనునగరమున రాజ్యాళలయందున్న వి. తిక్కినగుర్రములయందు దప్పిటికం తె దానియందు శ్రీవారికి కూర్చుండిండు. నుల్లూను. అనుగుర్రమును పుట్టినకాలము అందశ్రీవారిధి రోపించుచుండెడివారు. ఇప్పుడు దానికి వార్షిక్యదత్త కచ్చినది. కట్టాభిషేకసమయమున కీర్తన్ను లందు దొరతనమువారు బ్రష్టులను గుర్తించును కీర్తివారికి నమర్పించిరి. అది కచ్చికిలన నకాలమరణమునకు పాలు పడినది.

బాటియ విశ్వవిద్యాలయము - ప్రారంభదిన వర్ధంతి:— 2-9-19-వ తేదీ మంగళవారమునాడు మధ్యాహ్నము 3-30 మొదలు సాయంత్రము 6-30 వరకును పూన మల్లి ప్రాశాద్మనందున్న బాగోరు భవనమునందు వార్షికోత్సవ ము జరుగును. బాటియ విశ్వవిద్యాలయ బోధనాకాళి యందలి ఉపాధ్యాయులను విద్యార్థులు నీ యుత్సవమును జరిపెదరు. విశ్వవిద్యాలయము ప్రిన్సిపాలు జి. ఎన్. ఆరండేజు, ఎం. ఏ. ఎల్. ఎల్. బి. ఎఫ్. ఆర్. హెచ్. ఎస్, ఎఫ్. ఎన్. యు గాతునస్థనించెదరు. గోటువిందు 3.80-4 ఉపకారము 4.5.80 చాకిరించెడు 5.80-6

మేరి రామమూర్తి:— ఈ రామమూర్తి కామనీ శర్వ కళాకోవిద. నాట్యకళయందుగూడ నీ మెకు మంత్రికజ్ఞు గలడు. బకింగుహము రాజమందిరావరణమున పేక్సియారు మహాకవి నాటకములందొక నాటక మతిర కాలమున ప్రదర్శించబడును. ఆ నాటక మును ముఖ్యులగు మిత్రులు మూత్ర మాహ్వరించబడుదురు. ఈమె పసిలేనమున కత్తుమరల నెన్నుచును పాత్రధారణ మొన రించలేదు గాని యిటీకల నుపన్యాస విధానము సభ్యునింక సారంభించినది. ఆమెకంతవ్వర మతికోమలమని వివరము చున్నది

వి. సి. ఎన్. పరీక్ష:— 2-8-1920 వ తేదీ లం డెను నగరమున ఇండియన్ సివిలుసర్వీసు పోటీకోర్కు జరుగు ను. ఆ తేదీకి ఆధ్వర్యమునకు 24 ఏండ్లకు లోపుగా నుండకలె న. 22 ఏండ్లకు తక్కువగా నుండరాదు. యుద్ధమునందు పనిచేసినవారికి వయసు విషయమున కొంత సదుపాయము చే యబడును. దరఖాస్తు లుండను నగరమునందున్న సివిలుసర్వీ సు కమిషను క్లెర్కుకి 1-5-1920 వ తేదీకి లోగా చేరక లేను. దరఖాస్తు క్రమమును కడ నుటకును యితర విషయ ములను తెలిసికొనుటకును చెన్నపురిలోని విద్యాలాభిధికారి (తెర్రెక్టరు కట్టికు యున్నట్లున్నట్లు) క్రాంతరలెను. వివరము లన్నియును 2-9-1919 వ తేదీన తెలుకకు చెన్నపురి రాజభా ని గజెటిలో ప్రకటించబడు నని చెన్నపురి దొరతనమువారు 26-8-19 వ తేదీన ప్రకటించిరి.

వార్షికోత్సవము:— ఈ నెల 31 వ తేదీ ఆది వారమునాడు సాయంత్రము 4-30 గంటలకు మార్కటకేట ప్రాస్తూలు భవనమున అమరకళావిలాసిని గీర్వాణవాణి మాజివార్షికోత్సవము జరుగును. మహాపాస్వాని బ్రహ్మశ్రీ వెంకయ్య మహాగణపతి శాస్త్రిల వారధ్య కు త ను వహించి సంగీత భాషా పాత్ర శస్త్రము ను గూర్చి గంభీరోపన్యాసము నొసంగుదురు. హిందూ తిత్తులా జిట్లు ప్రాస్తూలునందు ప్రావిడభుమండీకు లగు శ్రీ మాన్ కడివేలు శెట్టిగారు కర్ణాశ్రమ ధర్మములగుగూర్చి యావ స్థనింతురు. మా. జి. ఆర్. రామచంద్రయ్యగారు బాలరకు పుస్తకములను పునశ్చాసనకులగు బ్రహ్మశ్రీ పండిత. జి. సో మతేవ కర్మగారి బుగావరకమును విమలమున ముసగు దురు

ప్రకృతి:— మంచులతో నిమిత్తము లేకుండ నే, వ్యా ధులు నిర్మూలమగు మార్గమును, లూయీ కూనీగారు కనిపె ట్టిరి. ఈ వద్దతి ఆంధ్రజేతమునందు వ్యాపించుచున్నది. దీనిని మయమును ప్రజలకు నుబోధము గావించుటకు, ప్రకృతియ ను వత్రిమొకటి దెసవాడలో ప్రయోగించబడుచున్నది. మొద టి వత్రిము మాకులేదనిది. సంవత్సరమునకు 12 వత్రిములు ప్ర కటించబడును. కలయకాడు దెసవాడలోని, వారిశెట్టి హను మయ్యగారికి వ్రాసి తెప్పించి కొనవచ్చును. ఈ పుత్రము, కూనీశిద్ధాంత వ్యాకరణముకై తేనెడిక్కిపి నఫలమగుననియు, ఆంధ్రులీ పుత్రనిర్వహణమునకు తగిన పోర్తానా మొనగురు రనియు, విశ్వనించెదము. సంవత్సరపు చందా 1 రూపాయి మాత్రమగుటచే, ఎల్లరు తెప్పించుకొనుట కిది అందుబాటులో నున్నది.

అకుమారులు వత్రిక:— మానవత్వమును కలిగించి నందుకు అకుమారు పుత్రికావధారకులకు 10 నెలలు వైరు కిత్తు విధించబడినది. దానిని గూర్చి పత్రికా సంపాదకుడు లలో జూ 3వకు కమిషనును కొద్దులో అపిం చేసిరి. గజెటుధ వా మూర్తి క అపింవిచారణ జరిగినది. వైరు కిత్తురద్దుచేయ బ నది. వైరు రూపాయల జరిమానా మాత్రము చేయబడెను

అనంతపురము మహాసభలు

అనంతపురమునందు గూడిన మహాసభలు ఆంధ్రులయొక్కా నానుటకును నైకచక్రమునకును సుదూరమునకును నిదర్శనములు. అనంతపురము గుంటకల సామ్రాజ్యములకు నడుమ 300 అడుగుల యంత్రులవచ్చుత ప్రదేశమునందు గలదు. అనంతపురము మండలమునకు ముఖ్యస్థానము. పట్టణమునందు 9000 ప్రజలుగలను. మొదటిబుక్కదేవరాయలు మంత్రి చిక్క ఉడయకు 1860 ప్రాంతమున రాజీ అనంతదేవిగారిపేర నీపురమును బుక్కనమాద్ర కల్యాణమును, నిర్మించినట్లులు తెలియుచున్నది. పురము నాడుకొనియున్న పెద్దకల్యాణము ప్రభాతేయము పట్టమన భూస్వామి రాజులకు గల యభిమానమును తెల్పిచేయుచున్నది. వానిలు బాగుగ కురిసిన నీచెనపు క్రిందను 2000 యశశములు సాగు కాగలవు. ఈ యేశశవరకును నాప్రాంతములందు వానలు కురియులేదు. చెనపునీరు లేకను వివాహము గొలుపుచున్నది. పురమునందు గల రాబర్డుక్ వరురంగమును నుండర జుగనున్నది. ప్రభువంశముడైన గర్ భావము మనో అనంతపురమునందు చెన్నపురికి, గర్భురంగ పెడలికి, పాత్రిక పట్టణము క్రిక్కిరిసి మిట్టె ఇండ్లతోనిండియున్నది. క్రొత్త పట్టణము రమణీయముగ నున్నది. క్రొత్త పట్టణము మంచి నీటివనదిగలిగి నుండర మండలములో విరాట్టుచున్నది. అనంతపురమునందు గల దత్తమండలకళాళలా భవము విలాసాన్నికమై గంభీరముగ నున్నది. అనంతపుర మార్కెట్ ప్రదమైన ప్రదేశము. ప్రజలు సరకమైన ప్రకృతిగలిగి నీహవాతులుగ నున్నారు. వర్షిమాంధ్ర సోదకుల యాదరణము సాధుస్వభావము ఉత్తరాంధ్రులకు కరమహాదమును గలిగించినది. అనంతపురమునందు కూరగాయలు మొదలుగా నావోరకబాధములు పంచారములు దొరకుటకు ప్రరమైనను ప్రతినిధులకై జనమజ్జనాదిసౌకర్యములకై చేసిన ఏర్పాటులు సంస్కృతీకరముగ నున్నవి. తియ్యనికూరలు కమ్మనితెయ్యి మంచి ఏర్పాటులు ప్రతినిధుల కామోదమును గలిగించినవి. ఈ కలపు కాలమునందు అనంతపుర సోదకులు ప్రతినిధుల కొరంగిన సకలము సకలవిధముల క్షామ్యముగనున్నవి. అనంతపురవాస్తవ్యుల దేశాభిమానము.

అనంతపురమునందు సభ లేరితిని జరుగునను విషయ మాంధ్రులకు భయసంతాపములను గలిగించుచుండెను. అనంతపుర వాస్తవ్యులు కలపెట్టిర తేరులందు సభలు గూడుట కనకాళములు గలగకుండెను. వాటికింకరరావుగారు ఆదిమూర్తి రావుగారు సభల నాహ్వానము చేసినను వారికిగల ముఖబడి ఉత్తరమండలముల వారికి తెలియకుండెను. ఈ సంకయములకు బాధ్యులు ఉత్తరమండలాంధ్రులనియే చెప్పవలసియున్నది. అనంతపురమునకు సభల నాహ్వానముచేసినవారైన నాపురమునందు రెండుమూడు సభలను తేసి ఆంధ్రోద్యమ కర్తృమును జనలకు బోధించుట ఆంధ్రోద్యమనిర్వాహకుల విధియైయుండెను. ఆంధ్రరాష్ట్రీయోపసంఘ సమావేశమునైనను అనంతపురమునందు గూడించుట యుక్తమై యుండెను. అనంతపురమునందు ఒకటి రెండు సభలు గూడిన ఆపుర వాస్తవ్యుల సరకమైన దేశభక్తి ఆంధ్రప్రపంచమునకు నిదికమై ప్రజలయందు విశేషోత్సాహము గలిగియుండును. ఆంధ్రోద్యమ నిర్వాహకుల యలసత్వములనును దత్తమండలసోదకుల దేశాభిమానము నిపును గప్పిన నివృత్త నితరులకు వ్యక్తముగాకుండెను. అనంతపుర వాస్తవ్యుల సాహచర్యము ఉత్తరదేశాంధ్రులకు సంధించిన సభలయందు దధికతరమైన యుత్సాహమును ప్రజలు చూపి యుండురు. మొందిట్టి యలసత్వమును నాంధ్రోద్యమాభిమానమును చూపని విశ్వపించుచున్నాము. మహాందియుండు జరుగనున్న ఆంధ్రమహాసభలవిషయమై మండలవాస్తవ్యులను నితరాంధ్రవాసులను ననంతపురమునందు గలిగినయభవమును ముఖకుండురు గాక నని నమ్ముచున్నాము.

అనంతపురనాయకులు.
వాటికింకరరావుగారును పులహతి ఆదిమూర్తిరావుగారును సభలనాహ్వానము చేసి సభలను జనుసమీక్షముగ జరిపించినందులకు నాగాంధ్రులకృతజ్ఞతకు పాత్రులు. వాటికింకరరావుగారు భారతజాతియ సభోపసంఘసభ్యులుగ నుండి అన్నిసభలకును వారు కన్నకను హాజరునుండిరి వారిఆత్మ విశ్వాసమెంతో విజయమునకు మూలకారణము. తెరచాటున నున్న ప్రతిపక్షుల యార్జునులను కంకరరావుగారు నిర్లక్ష్యముచేసిరి. కంకరరావుగారి యూహలను సభలవ్యవహారములు రుజువుచేసినవి. సభలవిజయమునకు వాటి కంకరరావుగారును

ముఖ్యకారణముగ నున్నారు. కంకరరావుగారి అవ్యాజ్యకేంద్రమును స్వాతంత్ర్యసమీక్షకును ను చార స్వ భావమును జనకి కరణసామర్థ్యమును సభల విజయమునకు గారణములు. అనంతపురము నందలి ప్రజలకు కంకరరావుగారి పట్ల సంభ్రాంతిగలదు. వారు నిజరబడినపుడు ప్రజలు నిష్ఠాభిమానుగ నడుచులను గట్టుకొని నిలబడగలరు. ప్రజలు కంకరరావుగారి సదుపదేశములను గమనించి వాదమోక్షముల నవలంబించుట శ్రేయస్కరమని గ్రహించిరిని సభావ్యవహారములు చూపుచేయుచున్నవి. ప్రజలు చూపిన యుత్సాహము సోదరభావము సంప్రసేయములుగ నున్నవి. రావుబహద్రు పాపయ్యగారు వారి ప్రతిజ్ఞను పాలించుకొనలేక పోవుట శోచనీయము. మొదలైన పాపయ్యగారు ప్రతిపక్షుల యోచనలను సరకు చేయకును ప్రభావోదీకరమునందు ప్రభాతేయమునకై పాటుపడుదురుని నమ్ముచున్నాము. అనంతపురమునందు నాడుకులయందును రాజకీయ విషయలకుట్ల ప్రజలయందును భేదాభిప్రాయము లేనందున సంస్కృతీకరణగ నున్నది. భిన్నాభిప్రాయముల గలవారైనను ప్రతి పక్షమునకు నా పక్షము సభావిషయమునకై ఫలముగ బరిగణించి సభలను నిర్లక్ష్యముగ తరసమాప్తమొందిరి. ఇతరప్రాంతవాసులును నీరహస్యమును గ్రహించి ఆంధ్రోద్యమ ప్రాప్తికై పాటుపడిన నాంధ్రోద్యమ మతిను లభియగ నాంధ్రోద్యమమునందరిటను సంచారము చేయగలరు.

ఆంధ్ర సభలు.
సభలవిజయమును నిర్ణయించుట కనేక సాధనములు గలవు. ప్రతినిధుల సంఖ్య, గంభీరసభ్యులములు, గొప్పసభ్యులములు, పెద్దయంటములు, నాయకులవర్గము వాదప్రతివాదములు, మిష్టాన్న భోజనములు, స్వచ్ఛంద సేవకుల హడావిషము విజయవిహ్నములు. అనంతపురమునందు గూడి సభల యంతటికలములు కొన్ని లేకపోయినను సభలు జయప్రదముగ జరిగినవి చెప్పవలసియున్నది. ఈ విజయమున నాంధ్రనాయకులను ననంతపుర వాస్తవ్యులను బాధ్యులు. ఆంధ్రభీష్ములని వాసి గాంచిన న్యాతి నుబ్బా రావు కంతులుగారి దూరదృష్టి. దేశాభిమానము విజయమునకు గొంత కరిట దోడ్పడినది. ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ సభ యందు కంతులుగారు భేదాభిప్రాయమును వెలిపినను వారు ప్రతిపాటు తీర్మానము నుపహించలేదు. ఆంధ్రమహాసభ యందు దుర్భయసభల సంయోగమును ప్రస్తుతము నిలుపుదు చేసి క్రమోత్సాహమునకు మూలమైన యాంధ్రసభకు కంతులుగారు సాణమును బోసిరి. కంతులుగారి దూరదృష్టి కది నిదర్శనముగ నున్నది. ప్రతిరోజును రెండుసభలను జరుపుట కష్టతమముగ నున్నను ప్రజలకామోదజనకమైన ఆంధ్రమహాసభను నిర్మూలము చేయుట యసంగతముగ నున్నది. ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభయందు సభ్యులుగ నుండుటకు నియమములు గలవు. ఆంధ్రమహాసభ కట్టినయమములేవు. కంతులుగారు తెలిపినట్లు తీ రెండుసభలను కొంతకాలమువరకీటులు జరుగనియ్యటయే యుక్తముగ నున్నది. సభాభ్యుత్థులు ఆకుంచర్లకృష్ణారావు కంతులుగారు రాష్ట్రీయసభానాక సలివైపువ్యయగనడిపించిరి. రాజ్యాంగ సంస్కరణ తీర్మానమును నైపుణ్యముగ సభామోదమును బొందిన తేసిరి. వేరొక ప్రదేశమునం దీవిషయమై వాదోపవాదములు ప్రబలి యుండును. కృష్ణారావుకంతులుగారు కాలానుసారముగ వారి భావములను మార్చుకొను ప్రజలకు మార్గదర్శకులుగ నుండుట యుక్తముగ నున్నది. వారిసర్వోత్తమరావుగారును నాంధ్రమహాసభాభివర్ధకులను నమర్థతతో నిర్వహించిరి. వారి యుత్సాహము కొందరకు కంటకముగ నున్నను భావభరితమై న్నాదకు రంజకముగ నున్నది. సభాభ్యుత్థుని కవితోత్సాహభక్తియయములుగాని జ్యేష్ఠధర్మములుగావు. ఉపదేశము కాతన్వమైననాని మనోభిలగియుగాదు. సరసముగ నుండుటయును సహ్యానమునకు పాధనం దైనను రససూక్ష్మమైన సరసత్వము నితరయోగమునకొత్తమరావుగారు మూడుగంటలకాలమునందు కార్యక్రమమునాటియును ముగింపగలిగిరి. ఇది వారి కార్యసూత్రమునకును ప్రజల విశ్వాసమునకును నిదర్శనము.

ఆంధ్రసభల విజయమున కాంధ్రుల సామరస్యము మూలకారణమని సభలు తెలుపుచున్నవి. దేశాభివరములందు ఆంధ్రులు మితవాదవాతీయవాదభేదములను నురచి దేశాభివరములను లక్ష్యమునందుంచుకొని పనిచేయుచున్నారు. అరవవారిపలే నాంధ్రులు రాజకీయవిషయములందు గల స్వల్పభేదములను కొందరికంటచేసి భేదభావమును బూతులేదు.

భేదాభిప్రాయము గలవారందరును సభలయందు వారి భేదాభిప్రాయములను వ్యక్తము చేసి యధికసంఖ్యకుల మతమును స్వీకరించుచున్నారు. మితవాదాభిప్రాయము గలవారు సభలనుండి చిలివోను సభలయందే వారియభిప్రాయమును తెలిపి అధికసంఖ్యకుల యభిప్రాయములకు బద్ధులగుచున్నారు. ఇది సరకుమైన రాజకీయజీవన మని భేదాభిప్రాయము గలవారందరును నంగీకరించవలసి యుండును. భేదాభిప్రాయముగల పట్ల దోషాలోచనను చేసి చిలిపొవుట నిందించుట వివేకముగాదు. అనంతపురము సభల విజయమున కిదియే మూలకారణము. మన భృగీర్థనాయకులందర సమర్థము నవలంబించిభద్రము విజయరంతిముచేసిరి. ఆంధ్రజాతీయమును రాజకీయజీవనమునం దీవార్ధము నవలంబించిన జోషకారజీవనము కవిరత్నప్రబలమై దేశాభ్యుదయమునకు సకలవిధముల దోడ్పడగలరు. అనంతపురసభ అవతలిచిర కార్యదర్శకులకు సహసకలమును తేభక్షిచిరాంధ్రులు గ్రహించి భేదభావములను మరచి దేశాభ్యుదయమునకై పాటుపడెదరుగాక!

బర్మానుండి విశ్వాను సర్వధిమాగ బెంగాలులోనికి దిగుమతి చేయుట కేర్పాటు లొనరింపబడినది బెంగాలు ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి. చిటగాంధులోనికిరాద దిగుమతి చేయుట కేర్పాటు లొనరింపబడినది. కలకత్తానుండి కూర్మ బెంగాలునకు కొంతవరకు పట్టుట కేర్పాటులు చేయబడినవి. కలకత్తానుండి విదేశములకు ఎరువుల చేయబడే ఏర్పాటు లొనరింపబడినది. ఆంధ్రులకు కంట కృష్ణకరముగ నున్నది. ఇంతలోనే కోక లారంభమగును.

ప్రభుత్వ ప్రకటనము:— 27-వ తేదీనాటి రాత్రి డక్కా కిభరమునై చాలవిశేషముగ రుహములు కాలవడినవి కాబూలునది ఉత్తరపు బొడ్డునుండి అవి కాలవడినవి. పినివరు కోవాటు ప్రదేశములందు వ్యక్తము కంటిరిగ నిరాటంకముగ ప్రయాణము చేయుచున్నారు. 25-వ తేదీ నాటి రాత్రి కజీరము బాహుకాలాబాగు రెయిలుకోడ్డు సమీపముందున్న ఇనేఖులు వైబడి రోవుకొనిరి. 24-వ తేదీ నాటిరాత్రి మనూరులు టాన్ నకు వచ్చేముగ నున్న గిడిచర్లము వెలిరించిరి. వా రొకగోడను వసులగొట్టి లోన ప్రవేశించిరి. గాని కంటనే తమచుడిరి.

బెంగాలు జేతీయవర్తక సంఘము:—బెంగాలు జేతీయవర్తక సంఘమువారి వ్యాజ్య సభ కలకత్తానుండి బి.ర.తేదిని జరిగెను రాజా నాకీకేలాగారు సభాధిపతి రితి. యధ్యక్షుడు ముగిసినపుటినుండి వ్యవసాయికమున్నవని వారు ప్రకటించిరి. జీవితమునకు కాగలనీ. సభకులు ఇండియన్ ముల నుండి రాకలసియున్నది. అవి ఆక్కడినుండి ముట్టలేదు. ఇక్కడి కంటకు పోయెను. ప్రజలు నానాతిప్పులు పడుచుండిరి. ప్రభుత్వము వారు చేయదగినంత చేయలేక పోయిరి. జేతీయవర్తక సంఘమువారికి సంస్కరణసంఘమువారి ఒక సభ్యత్వవదనిచే నూరించిరి. ఆప్రాతినిధ్యము చాలు. రైలుచేయేర్పాటులకు ప్రభుత్వమువారు ఎక్కువ సొమ్ము మంజూరుచేయుట బాగున్నది. ఆందువలన వచ్చు లాభమును రైలుచేలే పెట్టవలయును. తగినచేగమును లేక వర్తకమునకు వ్యవసాయకలిగెను.

బుద్ధులొగులు:—బుద్ధులొగులను గురించి విచారించుటకై సిద్ధులొని రాజప్రతినిధి బసయందు 28-వ తేదీన సభజరిగెను. పెక్కుప్రశ్నప్రశ్ని వారిని యేర్పరచెను. ఆమె అందిట్లుప్రశ్నించెను:—జేతీయలో లష్ లష్ యేబడిసేలమంది బుద్ధులొగులు కలరు. 30 యేండ్లు వయస్సేమొదలు రోగము మొదలుంటు నవంతగలరు.

బుద్ధులొగుల విషయమై పనిచేయు సంఘమువారు ప్రభుత్వమువారిని కోరిరయేవల బుద్ధులొగులకు వర్తియ కావనమును ప్రభుత్వమువారు నవరించుటకై ప్రయత్నింతురని సర్ విల్లియము విస్సెంటుగారు తెలిపిరి. ఆకాసన పరిసాలనమునందు ప్రస్తుత మెంతోడిమ్మ గలరు. భవలోపములకునే ఆ చిట్క కలుగుచున్నది.

సర్ హోమ్స్టెడ్ బట్లరుగొట్టు తెలిపిరి:—సంయుక్త రాష్ట్రీయుల ప్రభుత్వమువారు సాహాయ్యము చేయుటకు సిద్ధముగనున్నారు. కలకు 4 మూపాయలకుండున చందా మోడ్చుచేసిరి. ఆరసరమైనయేవల నింకావృద్ధిచేయుచునున్నవిషయమై ఇండియా గవర్నమెంటువారుగారి, పెక్కుప్రశ్న ప్రశ్నిగాని చూచించు విషయమై సంయుక్తరాష్ట్రీయుల ప్రభుత్వముల వారు రిప్పర యొందించుదురు.

ఆంధ్ర మహాసభలు.

ఆంధ్ర మహాసభలు ఈ సాంసక ఉదయము మొదలు
అంతరిక్షమునను బాంధవ్యము గాని మహాసభలుతో,
అంతరిక్షముతో ముగిసింది. దీని ప్రయోజనములను ఉదాహరణ
మూలము, నిజమైన ఆంధ్రులను, ఆంధ్రోద్ధృతిని
లభించు, ఈ సభలు సమస్తమున కల్పించింది. అంతరిక్షము
దల క్రియలు స్వేచ్ఛావాద్యము కోరికగాదగియున్నది.
ఈ సభలు కలయికను అనేకులు కారణముగానున్నది. వికల్ప
వివాదములను మరలను దీనియే నాడు. వ్యాపారము
కాంతిని సంతోషిస్తుంది. నిర్వహణము, నిపుణులను
నిపుణులను, రాజకీయ విద్యార్థులను, పాత్ర కరమైన
ఈ మహాసభలు. నిజముగా వారి సోదరులు, వాటిమలు
మూలని పులివారు ఈ సభలయే జాతీయ లక్ష్యము
కల్పించును. సభలలోని యువనాథులయందు ఉండు
టూటా క్రియలు గాని సాధించును. ఆంధ్రుల కేంద్రము
లభించుగాని ఆంధ్రమహాసభ అణగి పోతుందే ప్రతిపక్షము
ప్రతిపక్షము. కాలక్షేపము లేకుండునట్లు సభలు క్రమక్రమముగా
ముగియవలసి యున్నందున పులివారు కాదగినభాగమును
గమనించు. క్రియలు లభించు ఆంధ్రులకు చాల నష్టము
దీనివలన కలుగును. ఈ సాంసక సేవలను విరివిగ లేకుండుటయే
ఈ క్రింది కారణము. క్రియలు గలవాడు, ఒకరి, ఒకరి
మీద గల కారణము. ఆంధ్రులనుండియు విచ్ఛిన్నమై, పులి
పట్టుకలు క్రియలు సంతోషించు. సమస్త పులిపట్టుకలను
మరలించును. విచ్ఛిన్నమైన క్రియలలో కొంతమంది మా
క్రియలు రాజులు. గాని చాల మంది విచ్ఛిన్నమై, ఆ వింత మరల
తిరుగుడి కలయికగా, కలయికయే క్రియలకు ఉప
నాథులకు రావలసియు గుర్తుగా, కలయికముగా మాత్రము
రకమును గలవి. సభలు ముగిసి క్రియలకు సాంసకీయ
మరలగాని విద్యార్థులకు పాఠము ఉపనాథులను నిచ్చు
చున్నది. ఆంధ్రోద్ధృతి మూలమున దీని ప్రయోజనముల
మొదటి కరమైన క్రియలలో మొదటి కరమైన సభలను
చున్నది. ఆంధ్రోద్ధృతి మూలము క్రియలకు సంతోషము కల్పించి
ది యున్నది. అంతరిక్షమున మరలించు ఈ ఆంధ్ర
సభలను సభలతో కలయికము సభలకు గాంధీజీయను
సభలకు జనించుచున్నది. ఆంధ్రోద్ధృతి మా విధముగా మా
ప్రతి కేంద్రరపుగా క్రియలకు ఆంధ్రుల మందలను
జయముగాదగిండును సంతోషముచున్నది — అంతరిక్షపు
విచ్ఛిన్నము.

గౌరవకరమైన సభలు — ఒక యువకుడు కార్య
కర్మమున గుండులను చదువుచున్నది విచ్ఛిన్నము
గౌరవకరమైన కార్యకర్మము. ఆంధ్రోద్ధృతి కార్యకర్మము
దీనియే కార్యకర్మము (గంధములను) చదువుచున్నది యుండెను.
ఆంధ్రోద్ధృతి కార్యకర్మము ఆంధ్రులకు 10 సం॥ పుట
మును. ఆంధ్రోద్ధృతి కార్యకర్మము (పాఠశాల) అతని వయసు
20 ఏళ్లుగాని కార్యకర్మ అతని ఆంధ్రులకు గాంధీజీయను
తొలగిపోయినది. ఆంధ్రోద్ధృతి కార్యకర్మము 9 సం॥ పుటమును
10-వ సం॥ పుటమును (పాఠశాల) అతని సాయముల
మరలించు కార్యకర్మ అతని పదకొండవ సం॥ పుటమును
అతని. నాడునా ఈ సం॥ పుటము గాంధీజీయను పూర్తిగా
తును సభల బ్రతుకును పులివారు పూర్తిగా పూర్తిగా
ముందు, సభలకు (పాఠశాల) సభలకు సభలకు. ఆంధ్రోద్ధృతి
కార్యకర్మము పూర్తిగా దీనియే మరలించు కార్యకర్మము
కార్యకర్మము. సభలకు కార్యకర్మము మరలించు కార్యకర్మము
కార్యకర్మము కార్యకర్మము మరలించు కార్యకర్మము.

నోటీసు.

మేము చెప్పినట్లు బాంధవ్యము రాజధానిలను యిండి
యాదేశమున దీనిర కట్టించుటను చాల కష్టము. మేము
నకు పంపెదము. మా పరమము సరముగానుండును. మేము
యిండియాదేశపు ఆహార పదార్థములను యింత సరములను
కట్టించుట రివాజయినది యిందును, మా జిల్లాలో
గౌరవమును ఆహారమును చవుకగా కొరకును. మేము బా
గుగా కట్టించి మంచి సరములనే పంపెదము. మేము
విచ్చి వాగ్దానము.

Mangalkai Banwari Lal General Merchants
Commission, Agents Ferozepore City.
Branch-Mogamond

ప్రభుత్వమునకు — భారత ప్రభుత్వమునకు ఆంధ్ర
ప్రభుత్వమునకు ఎక్కువమంది ఇంకనవలసింది పోలేను. మహా
దు ఆంధ్రోద్ధృతి వానాశమున వానాశము వానాశమున
తెలియచున్నది. మహాదుమహాసభలు ఆంధ్రులకు ప్రయోజన
పాటించలేదు. మిరానా, టూటా మూలములకు ప్రయోజనము
కలిగించలేదు. క్రియలు ఈ సభలను గాంధీజీయను ఆంధ్రోద్ధృతి
సభలలో సంతోషమును సంతోషము లేమియు జరుగలేదు.
వానాశమునకు అంధులను ఆంధ్రులను 25 వ తేదీన భాం
దవారు: ఈ కార్యకర్మమును సభలకు సామాన్య
ముగ కార్యకర్మములను ప్రయోజనములను ముగించి.
మిరానాను ఈ ప్రయోజనమును యింత ఆంధ్రులకు ప్రయోజన
దీనింది మరలించు కార్యకర్మము వర్తమానములేదు.

జనాంగీకృత కార్యకర్మము విరాళములు: — ఓ. బి. ఇ.
విరాళములకు జనాంగీకృత ఎక్. కార్యకర్మము కలిగి మా
ముల క్రియలనే కార్యకర్మము సంతోషములకు రూ.
1 1/2 లక్షల విరాళము భూమి నొసగింది. దానివై మరలించు
మరలించు విరాళములను. బాంధవ్యము గలవారు గాంధీజీయను
దాని కార్యకర్మమును కేసింది. ఇంక సంతోషించి "వానాశ
ము" కార్యకర్మము గలవారు మరలించు లక్షల
రూపాయలను విరాళములకు లభించు సరిగారి పేరిట గలవారు.
ఆంధ్రోద్ధృతి కార్యకర్మము చేయును. కార్యకర్మము చాల భాగము
కలయిక. పార్టీ కలయిక. సింధుయ్యది నిపులకు ఆంధ్రో
క్రియలకు పనిచేయుచున్నది. వాటిమల కిదిగలవారు చాల
సభలకు మరలించింది. రెండవ యుద్ధమున కార్యకర్మము
25 1/2 లక్షల రూపాయలను నిచ్చింది.

నిర్మాణమున హెచ్చించుట వాని నమ్మకము కలిగి
కేసుల సరములను సంతోషించు కార్యకర్మము. మరల
మరలించు యురపునందలి కార్యకర్మములకు ప్రయోజన
ము సామాన్య ప్రయోజనములకు పంపుచున్నది. ఎందుకు
లి వ్యాపారమును మరల ఇక్కడ కేసులకు మరలించు చేయక
కేసులు, అందుకు భూమి భూమి కేసులు ఈ వ్యాపారము సా
ధ్యమైనది. కార్యకర్మము దాని ప్రయోజనము ఎందుకు చేయ
వలెను. రూపాయల వర్తమానము, రాజకీయ సభలకు
మరలించు ప్రయోజనము వర్తమానము చాల మరల
లను కలిగించి సామాన్యమునకు వాటికలను మరలించింది
చుటకు యిచ్చించుచున్నది. ఎల్లవారు ఆంధ్రోద్ధృతి
నిర్మాణమున హెచ్చించుట. ఉదాహరణ యిచ్చించు
మహాసభలకు కలయికము.

ఓరియంటల్ గవర్న
మెంటు సెక్యూరిటీ

లైఫ్ అన్యూరన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్.

1874 సం॥ స్థాపితము.
హెడ్ క్వార్టర్లు, బాంబాయి.
మానేజరు: — ఆర్. పాటర్ సన్ బ్రదర్.

5 కోట్ల రూపాయలకు పైగా మూలధనమున్నది.

రూ॥ 13,34,03,788 లు చెల్లించవలసిన భీమాలు

రూ॥ 78,45,175 లు 1918 సం॥ వత్సరపురాబడి

5 కోట్ల రూపాయలకు పైగా యంతరకు చెల్లించియున్నాము.

ఈ కంపెనీ తరపున పనిచేయుటకు ఏజెంట్లు కావలయును. వారు అనుభవ శాలియుగ నుండి వలయును. ధరావత్తు చెల్లించవలయును.

ధరఖాస్తు ఫారములకు యీ క్రింది విలాసమునకు వ్రాయును.

Apply to:—
F. E. Vaid, Branch Secretary.
Oriental Assurance Buildings,
Post Box No. 8, Madras

Stop Press.

[ASSOCIATED PRESS.]

Protest Meeting.

Mr. M. K. Gandhi Presides.

BOMBAY, August 30.
A public meeting was held last night at Mandvi (Bombay) and was largely attended by the merchants of the locality, Mr. M. K. Gandhi presiding. Three resolutions were passed. The first was with regard to Mr. Horniman recording emphatic protest against the action of the Government in deporting him without trial, and praying for early withdrawal of the order. The meeting also expressed appreciation of the services rendered to India and to the British Government by Mr. Horniman through his fearless penmanship and oratory. The second resolution entered an emphatic protest against the continuance of the Rowlatt Act and prayed for its withdrawal in view of strong public opinion against it. The last resolution entered emphatic protest of the meeting against the sentences passed by the Martial Law Commission and urged the Government for early appointment of a Commission of enquiry to enquire into the present serious situation in the Punjab, to find out its causes and to remove the danger prevalent among the subjects. The meeting also resolved to help the Punjab Relief Committee by raising funds for appealing to the Privy Council against the decisions of the Punjab martial law commissions.

Bengal Government Administration Report.

CALCUTTA, August 30.
In its administration report the Bengal Government says that the Indian Government's decision to appoint Rowlatt committee was received with quite qualified satisfaction and with considerable apprehension that this was merely a preliminary to more repressive legislation. On this the "Statesman" observes:—Do the Bengal Government accept this description of laws they administer and if so why do they not press for their immediate repeal.

Presentation of Address to Lord Ronaldshay.

H. E. Lord Ronaldshay arrived at Serajganj yesterday when a joint address was presented to His Excellency. In the course of the reply the Governor said:—Your suggestion to me is that the Government should step in and regulate the price of Jute. I do not think your proposal is a very wise one from your point of view. If the Government once accepted the responsibility of arbitrarily fixing the prices irrespective of law of supply and demand it is very unlikely that they would be able to confine the application of the principle to cases of low prices. If they accepted the responsibility of fixing minimum prices when the value of any particular commodity showed a tendency to become depreciated, they could not logically refuse to fix maximum prices when value of a commodity showed a tendency to become inflated. Indeed you will find that when the Governments of other countries have considered the question of fixing prices it has been the maximum and not minimum prices that they have had in mind. It is sometimes forgotten that one of the reasons why Bengal has maintained a practical monopoly of jute up to the present times is that it has been able to produce it more cheaply than it could be produced elsewhere. If in future the price of jute shows a tendency to rise abnormally high as it has shown some signs of doing recently, it will certainly become worthwhile to grow it on a large scale in other countries where conditions are suitable and in that case pressure might be brought to bear upon the Government to fix a maximum price with a view to maintaining for Bengal the monopoly which she now possesses. It would be very much more difficult for the Government to resist such pressure if by fixing a minimum price they had already admitted that arbitrary regulation of prices was a function of the Government. I have placed these considerations before you in order to show you that a Policy of regulating prices by an executive order is not the only one which is attended with great difficulties but is one which, if adopted, is likely, sooner or later, to carry those who advocate it a great deal further than they ever intended. As a matter of fact the cultivator can himself deal with the matter much more effectively than can the Government. The price of rice is very high and it is most desirable that it should come down. The price of jute on the other hand you say is low, and you desire to see it increased. Both these objects can be achieved by the cultivator himself by simple expedient of growing rather more rice and rather less jute and there I think you would be wise to let the matter rest.

OOTACAMUND, August 30.
H. E. the Chancellor announces that Reverend Maop-hail has accepted an invitation to give the address at the Annual Convocation of the Madras University on the 17th November.

Khan Behadur Kasim Mahomed Marrakkayar has made a donation of Rs. 10.0 in response to Lady Willingdon's appeal on behalf of the mission to lepers.

Wireless in India.

ALLAHABAD, August 29.
The "Pioneer" understands that the officers who are being selected at home to form the new special wireless branch of the Department of Posts and Telegraphs in India will arrive in this country during the next cold weather. The new branch is to be under the general control of the Director-General of Posts and Telegraphs, but later on an advisory board will be constituted to co-ordinate the departments which regularly use wireless telegraphy.

World's News.

(Reuter's Agency.)

England

Sir Roderick Jones.

LONDON, August 25.

Sir Roderick Jones, who entertained the Indian Journalists in London, is the Managing Director of Reuter's.

British Treasury. Changes among Officials. As a Result of Reorganization.

LONDON, August 26.

Sir John Bradbury, the Joint Permanent Secretary to the Treasury, has been appointed the principal British representative on the Reparation Commission in Paris. Other changes amongst the high officials of the Treasury are also announced. Reuter understands that the changes are the result of the reorganization of the Treasury by the Chancellor of the Exchequer and the Finance Committee of the Cabinet, presided over by Mr. Lloyd George. The appointment of Sir John Bradbury is an indication of the importance of the work of the Reparation Commission. Other appointments are significant of the endeavour which is being made to cope more effectively with the control of expenditure. The three departments which have been set up in the Treasury to deal respectively with the establishments of the supply services and the General financial administration, will act under the direction of a Permanent Secretary.

A Political Sensation.

Mr. Henderson Challenged.
Alleged Disloyalty.

LONDON, August 26.

Mr. F. M. Fisher, the Unionist candidate for Wines, challenges Mr. Henderson to substantiate the statement that he was authorized to replace Sir George Buchanan. Mr. Fisher accepts the challenge of Mr. Henderson to a debate on the same platform, on the definite charge brought against Mr. Henderson by Mr. Fisher. The following is the definite charge:—"Mr. Henderson at a critical period of the war, after returning from Russia, proved disloyal to his Cabinet colleagues, and in the advice tendered in Mr. Henderson's subsequent speeches had been accepted, Germany would never have been beaten."

British Finances.

Extravagant Expenditure.
The Premier on Need for Economy.

LONDON, August 27.

The text is unofficially published of a letter which Mr. Lloyd George wrote to his colleagues on the 20th instant, drawing attention to the strength of feeling in the House of Commons in the press, and in all classes of the community, on the necessity for the immediate cutting down of Government expenditure. The letter says that when public attention was angrily directed to a specific item, namely, motor-cars, it was discovered that considerable economies could be effected without injury to the public service. "The time has come," continues the letter, "when each Minister ought to make clear to those under his control that if they cannot reduce their expenditure, they must make room for somebody who can. That is the temper of the public, and it is right." The letter says that heads of department must be compelled to undertake the unpleasant duty of reducing the personnel. "The fact that the number of Government employees has hardly decreased since the war, cannot be defended. The Minister cannot hope," concludes the Premier, "to enjoy their prewar vacation until the affairs of the nation return to the normal. I realize that rest is necessary, but I trust that the Ministers during the vacation will consider the best method of carrying out this urgent appeal, and report to me in the middle of September, how they have conformed, or propose to conform, to the general desire of the nation."

Professor Patrick Geddes.

To Co-operate in Planning Jerusalem.

LONDON, August 27.

Mr. Patrick Geddes, professor of Botany, University College, Dundee, has been engaged by the International Zionist Commission to co-operate with Dr. Weizman in planning the new Jerusalem also in preparing the report of the Zionist Colonies in Palestine. Professor Geddes intends, moreover, to organize a department of sociology on behalf of the Bombay University.

G. C. B. E.

Conferred on Sir F. Sykes.

LONDON, August 27.

A Knight Grand Cross of the British Empire Order has been conferred on Major-General Sir Frederick Sykes.

Sir L. Smith's Visit to India.

LONDON, August 27.

At the request of the Government of India Sir Hubert Llewellyn Smith is about to proceed to India, with a view to reporting on the existing organization for dealing with trade, and necessary measures for the extension and improvement of trade.

Ex-royal Engineers Officers.

LONDON, August 28.

The India Office announces that vacancies for a limited number of ex-royal engineers officers who served during

the war in, or east of Egypt, are available for service in India. The minimum period of employment is one year. The accepted applicants will hold temporary rank equalising the demobilisation rank and will receive a bonus of five hundred rupees.

Transvaal Trading Act. Indian and European Deputation to Mr. Montague.

LONDON, August 28.

Mr. Montagu receives, to-day, the mixed Indian and European deputation to protest against the Transvaal Trading Act.

Obituary.

Lord Settrington.

LONDON, August 26.

The death is announced of Lord Settrington, the heir of March, who was recently seriously wounded in North Russia.

LONDON, August 28.

The death is announced of Brigadier General J. G. Geddes.

Russia

Fighting in Russia.

General Denikin's Advance.

TAGANROG, August 25.

General Denikin has crossed the Dnieper and occupied Berislavl. Small forces, helped by the goodwill of the peasantry, are sweeping westwards and south-westwards towards Kieff. On the approach of General Denikin's forces, the population of Enzayetgrad rose against the Bolsheviks and overturned the Soviet.

Counter Revolution in Odessa.

A counter revolution against the Bolsheviks around Odessa has begun.

Fighting in Russia.

Volunteer Army in Odessa.

LONDON, August 26.

The Russian Volunteer Army has occupied Odessa. The Bolsheviks are withdrawing in the direction of Baffa. A Bolshevik wireless message alleges that prior to the occupation, thirty British ships bombarded Odessa for two days, after which they effected a landing.

There appears some doubt as to which Volunteers first entered Odessa. The most reliable advisers state that the Denikinists entered, covered by the guns of the British warships, but so far as is known there was no firing. Probably the Ukrainians co-operated with the Denikinists.

Bolshevik Defeat Confirmed.

LONDON, August 26.

The War Office states:—On General Denikin's western front, the advance is continuing with great rapidity all along the line. It is confirmed that Odessa was captured by a detachment of Volunteers, who, after a two days bombardment from the Black Sea, landed and drove the Bolsheviks out of the town. Along both banks of the Dnieper, the Volunteer advance towards Kieff is rapidly progressing. It is reliably reported that the Bolsheviks throughout the whole of the Ukraine are completely demoralised.

Russia's New Army.

LONDON, August 26.

STOCKHOLM.—A message from Petrograd states that the Government has mobilised youths of seventeen and eighteen years of age.

War Prisoners in Russia.

Protection of British and French.

LONDON, August 26.

PARIS.—A Swiss officer, Major Lederer, has been selected to go to Russia for the protection of British and French prisoners in the hands of the Bolsheviks.

Germany

The Occupied Rhineland.

British Proclamation.

LONDON, August 26.

COLOGNE.—The new Military Governor, Major-General Olive, has issued a proclamation for bidding alteration in the German constitution as regards the occupied zone, without British approval. The object of the proclamation is to prevent precipitation of the trouble by revolutionaries desiring to establish a Rhenland Republic.

Russian Prisoners of War.

Repatriation from Germany.

LONDON, August 26.

PARIS.—The repatriation of Russian prisoners of war in Germany has begun.

Italy

The Dalmatian Question.

A Suggested Compromise.

LONDON, August 26.

PARIS.—It is understood that a compromise on the Dalmatian question, which Italy is inclined to accept, has been submitted to President Wilson. The compromise provides that Fiume becomes Italian, but that Italy shall lease to the League of Nations for ninety-nine years a "Free Port of Fiume" and part of the harbour known as Barossa Port, which the League will administer in the interests of the Hinterland.

An Aeroplane Mishap. Two Italian Officers Killed.

LONDON, August 27.

VIENNA.—Two officers of the Italian Armistice Commission were killed in an aeroplane mishap at the Aspern aerodrome on the 23rd instant. The machine had just started for Rome.

LONDON, August 27.

ST. RAPHAEL.—The British aeroplane which is flying from London to Bombay, made a forced landing to-day near Hyeres. The machine was damaged, but the occupants were uninjured.

America

America and Peace Treaty.

Ratification in September Predicted.

LONDON, August 27.

WASHINGTON.—After conferring with President Wilson, Senator Hitchcock predicted the ratification of the Peace Treaty in September, with the aid of at least twelve Republican Senators. Shantung and all other amendments would, he said, be defeated.

Australia

Germans Deported From Australia.

LONDON, August 26.

SYDNEY.—Six hundred more Germans have been deported including several well-known wool buyers.

Belgium

Belgium and the Peace.

Treaty Ratified by the Senate.

LONDON, August 26.

BRUSSELS.—The Senate has unanimously passed a Bill ratifying the Peace Treaty.

S. Africa

Death of General Botha.

CAPE TOWN, Aug. 28. 12.45 P.M.

A message from Pretoria states that General Louis Botha died suddenly at midnight from influenza.

Rumania

Allies and Rumania.

Suspension of Munition Contracts.

LONDON, August 25.

PARIS.—The Supreme Council has informed Rumania that in consequence of its proceedings, all contracts for supply of munitions of war to Rumania will be suspended and no supplies will be allowed to reach Rumania.

Dominions

The Prince of Wales in Toronto.

An Enthusiastic Reception.

LONDON, August 26.

TORONTO.—On arriving here to-day the Prince of Wales was accorded an enthusiastic reception. Forty thousand people greeted the Prince at the Toronto Exposition. Subsequently which His Royal Highness appeared on his high at the Yacht Club and at the City Hall. His highness was almost besieged by surging enthusiastic crowds desiring to shake hands. In fact the police had to be controlling the crowds.

(ASSOCIATED PRESS)

United Provinces

Cruelty to a Dog.

ALLAHABAD, August 27.

At the Allahabad High Court, Mr. Justice Ryves has admitted the application of Major G. C. Drinan, of Rue Cottage, Naini Tal, to set aside the conviction and fine of Rs. 5 imposed by Mr. Harper, First Class Magistrate, for cruelty to his dog and to another fine of Rs. 10 for committing a public nuisance. It is alleged Major Drinan tied his dog in such a way as to cause it unnecessary pain. Police Inspector Fletcher heard terrible howling from the other side of the lake and upon looking through his field glasses he saw a dog tied up in Major Drinan's compound. As he came to the spot the dog began to howl more. Finally, being unable to stand the cries any longer Mr. Fletcher went round to the cottage. He found the Major and Mrs. Drinan sitting up with guns over the dog, which was tied below them. The dog was tied by ropes attached to straps round its neck and loins. The straps round the loins were very tightly tied. Mr. Fletcher attributed to this the pain which was making the dog howl. When he tried to interfere he was practically ordered out of the compound. The above account was corroborated by Mr. Mills, a Meerut chemist, and four boys of St. Joseph's College. Major Drinan in evidence, stated the dog had been bought from a sweeper, as he wanted to shoot a leopard which was prowling about his compound. The dog had ropes round its neck. He asserted the straps were so loose that a hand could be passed beneath them and that he had previously tied up dogs in that way. He attributed the howling of the animal to the fact that it was unused to being tied up. The Magistrate in convicting him, observed:—"It was of course obvious from the fact that there were no marks of cruelty, to show that any serious act of cruelty was committed. It was also true that shikar involved a certain amount of cruelty and there were people who habitually tied dogs for panther without considering they were doing anything reprehensible. Of the moral cruelty of this I say nothing as it is no offence, but I consider it incumbent on persons doing this to take every precaution to see that animal was not caused unnecessary pain, and I consider that in this case the method of tying was unnecessarily cruel. There is another and more serious offence. It is clear from the evidence that the whole neighbourhood was disturbed for a period of something like an hour by the terrible cries of the dog. They were heard on the far side of the lake and made the people stand and stare."

Indian Telegrams.

[ASSOCIATED PRESS.]

Afghanistan

The Frontier Situation.

SIMLA, August 28.

A Press "communiqué" says:—No large withdrawal of Afghan troops has yet taken place in the Kohat area. Deputations from the Mohmand Afrids and Wana Wazirs are reported to have gone to Mardan to interview Naor Khan, but the Mahsud Malik has declined to answer his summons. There has been some sniping into our camps at Miranshah, Tank and Murtaza. There is nothing to report from North Baluchistan. The Afghan force on the Chaman front left for Kandahar on the 25th and only the normal garrisons of Spin Baldak and frontier posts now remain in this sector. The withdrawal of the Afghan detachment near the border north of Hindubagh has not yet been reported.

SIMLA, August 29.

A Press Communiqué says.—On the night of the 27th the Dakka camp was rather more heavily sniped than usual from the north bank of the Kabul river. Individual traders have now commenced to arrive in Peshawar and Kohat areas. Isakhel on the Bannu-Kalabagh Railway was raided by the Wazirs on the night of the 25th. Giral post on the border west of Tank was attacked by Mahsuds on the night of the 26th. They breached a wall and entered the post, but were driven out and took up a position on a low hill to north west from which they were evicted with some loss by a column the following day.

Leper Problem in India.

SIMLA, August 28.

H. E. Lady Chelmsford held a meeting at the Viceregal Lodge this evening in connection with the leper problem in India. Her Excellency addressing the meeting said.—There were between one hundred and one hundred and fifty thousand lepers in India but the disease was capable of being stamped out in 30 years if right methods were adopted.

Amendment of Leper Act.

Sir William Vincent said.—The Government would carefully examine the question of Amendment of Leper Act, provided the mission to lepers addressed them. At present a great deal of difficulty in the administration of the act, was due to financial considerations.

U. P. Government Promised Help.

Sir Harcourt Butler said that the United Provinces Government was ready to help and had already raised the subscription to four rupees per head, and if necessary they were ready to raise it still further. His Government would carefully consider any proposal from the Government of India, or from Her Excellency.

Provision of Good Houses and Nourishing Food.
Mr. F. Olden emphasized that the leper problem would be solved, if they could get more money to finance in the way of providing good houses and nourishing food.

The Punjab

Kalinath Roy, An Interview.

LAHORE, August 28.

Mr. Kalinath Roy who was released from jail yesterday interviewed by a representative of the Associated Press, related his experiences in jail and spoke about the treatment of martial law prisoners. Mr. Roy said.—The treatment of some of the martial law prisoners during the last 2 months had been decidedly on a better footing than what it was in May and June. These at present comprise only 11 persons, of whom 7 have been put in the European ward and 37 in a special Indian ward. As regards the first of these, concessions are not many in fact except as regards privileges to wear their own clothes. They are practically treated as ordinary European prisoners are treated. The 37 prisoners who had been put in the special Indian ward, on the other hand, are treated considerably better than ordinary Indian prisoners are treated. They are given their own clothes, their own beddings and utensils and as regards food that is supplied to them though by no means all that it could be, is certainly superior to what is given to ordinary Indian prisoners. As regards labour also, the position of these 11 prisoners is more satisfactory than that of other prisoners inasmuch as an attempt had been made to give them forms of labour appropriate to their position in life, but as I have said these are only a small minority. A vast majority of martial law prisoners, some of whom are both literate and respectable, are treated both as regards labour as well as in regard to food, clothing etc., very much as ordinary prisoners are treated.

Asked as to how the men have taken the recent reductions in their sentences, Mr. Roy said:—I do not remember a single individual with whom I talked on the subject expressing satisfaction at the reductions made. Of course, they are grateful as they must be for the small mercies, but men who believe themselves to be innocent and have all the time been expecting immediate release as soon as things return to their normal order, cannot feel happy now that things have returned to normal order, merely because the sentences of extraordinary severity which ought ever to have been passed have been reduced to a less abnormal proportion.

Martial Law Abrogated in all Railway Lands.

A Punjab Government Press Communiqué states that a June last, the Government of India abrogated martial law in all areas of the Punjab where it was then in existence except on railway lands. They have now issued an order abrogating martial law in all railway lands situated in the areas to which it was applied.

A Munificent Gift.

KARACHI, August 28.

Mr. Jahangir N. Kothari, O. B. E., who, a few months ago presented to Karachi a valuable land worth about Rs 1½ lakhs to make possible the creation of a handsome promenade at Clifton, Karachi, the foundation stone of which was laid by H. E. the Governor of Bombay on his visit to Karachi, has now offered through the Commissioner in Sind to provide a handsome stone pier leading from the parade to the water side at a cost of about Rs. 3 lakhs. One of the conditions of the offer is that the pier shall be named after Lady Lloyd, and it is hoped that Lady Lloyd will lay the foundation stone during the Governor's next visit to Karachi in December. Mr. Kothari is a well-known Parsee gentleman, who is acting as the Honorary Treasurer in Sind of the principal war funds, has given large sums to them and other public purposes, and distinguished himself on the closing day of the second Indian war loan by subscribing Rs. 25½ lakhs in one sum.

Bombay

Co-operative Credit Society Defalcation Case.

POONA, August 28.

A case is proceeding in the Court of Mr. G. N. Apte, 1st Class Sub-Divisional Magistrate of Poona, in which the Chairman of Pimpri-Khurd co-operative credit society is charged at the instance of Sub Inspector Kutne with defalcation. It appears that a sum of Rs. 623 was paid in by the members of the society in repayment of loans made to them but the accused one Sopana Dayaji did not credit the same in the accounts. The Secretary of the society Sawlaram Gopal Mandke is also awaiting trial on similar charges as he is believed to be implicated in the fraud. Mr. G. J. Bandiwadkar, Auditor of Poona division Co-operative Credit Societies, deposed to the effect that in January he visited Pimpri-Khurd in order for the purpose of inquiring into the causes of the arrears of loans and collecting them if possible. From enquiries he found that some of the members had paid about Rs. 623 to the Chairman in satisfaction of loans received but on looking at the daybook he found that the sums had not been credited.

Calcutta

Burma Rice For Bengal.

CALCUTTA, August 28.

The Government of Bengal has issued the following press "communiqué" regarding the importation of Burma rice in Bengal, the price of which has gone up in all districts:—The following facts are published for public information:—Arrangements have been made for import from Burma into Calcutta of a large quantity of Burma rice to meet the increasing demands for its consumption in the province of Bengal. Similarly arrangements are being made for an increase in the import of Burma rice into Chittagong. Meanwhile a large amount of rice is already in transit from Calcutta to the eastern districts in Bengal. Allotment for exports of rice to other provinces from Bengal during the month of September has been considerably reduced and exports of rice by the sea from Calcutta will practically cease. The condition of the August crop, which is being reaped is, on the whole, satisfactory.

Bengal National Chamber of Commerce. Annual Meeting.

CALCUTTA, August 28.

At the annual meeting of the Bengal National Chamber of Commerce to-day Raja Rishi Case Law, who presided, said though the war had ended, its baneful effects were perceptible in every direction. India was largely dependent upon foreign countries for the supply of some of the necessities of life. The high cost of raw materials restricted the manufacture and limited transport arrangements had caused a great falling off in the imports and exorbitant rise in the prices and to add to their misfortune failure of crops in many places last season had brought about a very distressful situation. The sufferings of the people had reached an acute stage and the measures that had been adopted by the Government fell far short of the requirements to cope with the evil. He regretted that in the report of the Franchise Committee only one seat had been allotted to the National Chamber and expressed the hope that adequate representation be given to them. Continuing the speaker said that it was gratifying to observe that liberal provision had been made in the imperial budget to meet the urgent railway requirements. He suggested that the Government should adopt the policy of earmarking the net railway earnings for railway improvements. Trade had hitherto been suffering from chronic shortage of wagon and serious anomalies were found to exist in the matter of their supply.

A Sequel of Peace.

CALCUTTA, August 29.

Since the recent release of prisoners in connection with the signing of the peace treaty there was a heavy increase of crime in Calcutta. A number of street robberies and burglaries were reported and the authorities had reason to believe they were due to the large number of bad characters in the city. During the last few days the police raided different parts of northern Calcutta and re-arrested some 70 released prisoners under Section 55 Criminal Procedure Code, and they will be sent up for trial in due course.

Calcutta High Court.

Long Vacation.

CALCUTTA, August 28.

The long vacation of the High Court commences from to-morrow and homeward bound passengers by this evening's East Indian additional overland express include the Chief Justice of Bengal, Justices Newbould, Greaves and Cumming and the Advocate-General of Bengal.

Mysore

Electric Power Supply. Increased Demand.

BANGALORE, August 29.

With a view to meet the increased demand of electric power supply from Kolar Gold Fields and as additional supply is required for industrial purposes in Mysore and Bangalore cities the Government of Mysore have given general administrative sanction of Rs. 32,92,000 of which 11,48,081 is allotted for replacing all small turbines reported to be obsolete and 21,43,919 for rearranging and extending the capacity of the Cauvery power plant from 22,650 to 30,600 Horse Power.

Burma

Rangoon Rice Market.

RANGOON, August 28.

The rice market to-day dealt in January to April business at Rs. 347-8-0. Control prices rule all current business.

Indian News.

About and Around.

The total subscriptions for the new Indian loan up to the 25th instant are Rs. 16,29,58,100, inclusive of Rs. 11501, 600, in the shape of war bonds.

The total subscription for the new Indian loan up to the 27th instant, are Rs. 16, 78, 00, 500, inclusive of Rs. 1, 34, 32, 425, in the shape of war bonds.

Mr. S. Sinha, Barrister-at-Law (Patna) has been elected Additional Member, Imperial Legislative Council, in succession to Mr. Krishna Sahay.

The Bombay Government have created the temporary appointment of a Deputy Director of Industries, and have appointed Mr. S. N. Zinnar, I. C. S., to hold it temporarily.

The General Superintendent, Eastern Telegraph Company, reports the following delays in transit of cablegrams:—Bombay to London, full rate 3 days, deferred 4 days; London to Bombay full rate 1½ days; deferred 4 days.

The Committee appointed to investigate in to the prison administration of India and of the Penal Settlement at the Andamans, will, after visiting the United States and Philippine Islands, arrive in India about the end of November and will reach the Punjab towards the end of March, 1920.

Major Malik Umar Hayat Khan Tiwana (Punjab), has been nominated an Additional Member in succession to Mr. Mian Mahomed Sufi, and Mr. J. J. Hullah, Officiating Secretary, Revenue Department, Government of India, has also been nominated an Additional Member of the Imperial Legislative Council.

The appeal filed by the editor of the Akhbar newspaper in the Judicial Commissioner's Court at Lucknow, against the sentence of ten months' simple imprisonment for slander, was dismissed on Wednesday. The sentence of imprisonment passed in the lower court on the publisher of the paper was commuted to a fine of Rs. 1,000.

According to the present arrangements H. E. the Viceroy will leave Simla about the 19th October, and will visit Patiala and the Phulkian States, afterwards proceeding to Dehra Dun and thence to Delhi for the Chiefs' Conference. His Excellency will pay a visit to Lucknow about the middle of November, and will carry out his tour in Southern India as already arranged. The Viceroy will spend about three weeks in Calcutta in the cold weather and will visit Benares on his return journey to Delhi about the middle of January.

The Governor-General in Council has appointed the following gentlemen to be a Board of Special Referees to report on applications received under Section 9 of the Excess Profits Duty Act, 1919, from persons in the Madras Presidency:—(1) Mr. A. J. McWaters, C. I. E., I. C. S., Chairman; (2) Mr. W. S. Watkins, of the Inland Revenue Department; (3) Mr. M. Jamal Mahomed Sahib (on the nomination of the Southern India Skin and Hide Merchant's Association); and (4) Mr. F. E. L. Worke, partner, Messrs. Walker and Co., Madras.

At the forthcoming session of the Imperial Legislative Council, Mr. B. N. Sarma will move.—(1) That a Committee be appointed to enquire into the following matters and report at an early date.—(a) The adequacy of the food production of the country to supply the legitimate needs of the people, (b) with proportion, if any, of the population in British India, is unable to procure sufficient food, either owing to lack of food supply, or of pecuniary inability to purchase it? (2) that the headquarters of the Government of India be permanently located in one place, and that a suitable centre may, if necessary, be selected for the purpose.

Mr. E. Hudson, I. C. S., Collector of Poona, was on the 28th instant engaged in hearing evidence in the case in which Mr. Byramji Puddumjee, owner of a house situated in Cantonment limits, is charged under the Cantonment Code with failing to comply with the orders of the Cantonment Magistrate requiring him to demolish his house at No. 4, Victoria Road, in a certain given time. The accused in the case was fined Rs. 25 by the Collector in the first reference by the Cantonment Magistrate in regard to the same house but being dissatisfied with the decision he appealed to the High Court, which upheld the Magistrate's orders as the order had not been complied with. The present proceedings were instituted on the question whether a further fine was not deserved. Counsel for the defence argued that the house had now been demolished. The case was postponed.